

BANKA
SLOVENIJE

EVROSISTEM

**Informacija o
poslovanju bank
s komentarjem,
do aprila 2023**

Junij 2023

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Informacija o poslovanju bank s komentarjem, do aprila 2023

Številka: junij 2023

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

Upoštevani so podatki, dostopni do 30. aprila 2023, če ni
drugače navedeno.

Gradivo je bilo obravnavano na seji Sveta Banke Slovenije 20.
junija 2023.

ISSN 2820-6312

© Banka Slovenije

Kazalo

1	Povzetek	5
2	Makroekonomsko okolje	7
3	Viri financiranja bank	9
4	Naložbe bank	11
5	Kakovost naložb bank	15
6	Ustvarjanje dohodka bank	19
7	Kapitalska ustreznost, dobičkonosnost in likvidnost bank	21
8	Kapitalski trgi in vzajemni skladi	24
9	Poslovanje lizinskih družb	26
10	Anketa o bančnih posojilih (BLS)	27
11	Prikaz tveganj in odpornosti bančnega sistema	29
12	Priloga	30
	Ključna gibanja v bančnem sistemu	30
	Glavne značilnosti in izkazi poslovanja bank	33
	Obrestne mere bank	35
	Kakovost kreditnega portfelja bank	37

Metodološke opombe:

V tabelah in slikah so upoštevani podatki bank, ki jih te poročajo Banki Slovenije v skladu z Navodilom za izvajanje Sklepa o poročanju monetarnih finančnih institucij (poročilo o knjigovodskih postavkah z obrestnimi merami – PORFI). Banke so v letu 2020 prešle na nov način izkazovanja obresti od oslabiljenega oziroma prilagojenega dela finančnih sredstev zaradi kreditnega tveganja v skladu s pojasnilom Odbora za razlago MSRP (IFRIC) iz marca 2019 in ponazoritvijo tega pojasnila na primeru z dne 22. julija 2019, ki sta dostopna na spletni strani <https://www.ifrs.org/news-and-events/2019/07/ifrs-9-webinarcuring-of-a-credit-impaired-financial-asset/>.

Nadaljevanje rasti gospodarske dejavnosti in zviševanja obrestnih mer sta prispevala k letošnjemu dodatnemu izboljšanju rezultatov poslovanja slovenskih bank. Višje ključne obrestne mere ECB se odražajo v višjih obrestnih merah bank za posojila nebančnemu sektorju, pri čemer se je kreditiranje tega v prvih štirih mesecih leta upočasnjevalo. Vloge nefinančnih družb so se letos do aprila zmanjšale, medtem ko so se vloge gospodinjstev povečale, vendar vidno manj kot v enakem obdobju preteklih let. Z rastjo obrestnih mer se neto obrestni prihodki povečujejo, kar se odraža v izraziti rasti dohodka bank, medtem ko neto neobrestni prihodki medletno zaostajajo. Dobiček in donosnost kapitala tudi zaradi nizkih neto oslabitev in rezervacij krepko presegata vrednosti v enakem obdobju leta 2022. Kakovost kreditnega portfelja se je v prvih štirih mesecih izboljšala, tako po kazalniku deleža NPE kot po deležu skupine 2 kreditnega tveganja. Kapitalski količniki so se zaradi znižanja kreditne izpostavljenosti, zadržanih dobičkov in iz naslova vrednotenja dolžniških vrednostnih papirjev povečali pri večini bank. Povečane vrednosti kazalnikov likvidnosti kažejo, da se je dobra likvidnost bančnega sistema še nekoliko izboljšala.

Vloge nebančnega sektorja so se letos do aprila zmanjšale pri vseh sektorjih razen pri gospodinjstvih. Ob rasti življenjskih stroškov, ki vpliva na zmanjšanje realnega dohodka, imajo gospodinjstva manj možnosti za varčevanje. Prirast vlog gospodinjstev je bil letos do aprila bistveno manjši od prirastov v enakih obdobjih preteklih let, vseeno pa ostajajo robusten vir financiranja slovenskih bank. Medletni rasti vlog gospodinjstev in vlog nefinančnih družb sta se po krepitvi v lanskem letu letos do aprila upočasnili na 6,2 % oziroma 7,3 %, vendar še naprej močno presegata evrsko povprečje. Povečevanju obrestnih mer za vezane vloge, ki je že močno prisotno v državah evrskega območja, zelo počasi sledijo tudi slovenske banke, kar je spodbuda varčevalcem, da svoje prihranke večinoma vežejo za daljše obdobje. Pozorno spremljanje konkurenčnih razmer in ustrezno prilagajanje cenovnih politik ostajata pomembna za banke, saj bi bile večje razlike v višini obrestnih mer lahko povod za večje premike vlog med bankami.

Naložbe bank so se letos do aprila ob zviševanju obrestnih mer in umirjanju kreditiranja nebančnega sektorja zmanjšale. Medletna rast posojil nebančnemu sektorju se je letos močno upočasnila in do aprila upadla na 3,3 %, vendar je ostala višja od povprečne rasti v evrskem območju (2,4 %). Glede na konec lanskega leta se je najbolj zmanjšal prispevek posojil drugim finančnim institucijam (DFI) in nefinančnim družbam (NFD), manjši pa je bil tudi prispevek posojil gospodinjstvom. Kreditiranje NFD se je umirjalo v večini skupin dejavnosti in v vseh velikostnih razredih, v mednarodni primerjavi pa je medletna rast s 6,1 % ostala višja od povprečja evrskega območja (3,8 %). Obrestne mere za posojila NFD so se še naprej zviševale in aprila presegale povprečne obrestne mere v evrskem območju. Tudi medletna rast posojil gospodinjstvom se je letos ob vse višjih obrestnih merah umirjala. S 5,5 % je do aprila ostala precej nad povprečjem evrskega območja (2,5 %). Ob upadu tekočega kreditiranja s stanovanjskimi posojili je njihov obseg v stanju stagniral, njegova medletna rast pa se je letos hitro upočasnjevala. Do aprila je upadla na 5,9 %, še naprej pa je bila skoraj dvakrat tolikšna kot v evrskem območju (3,0 %). Povprečne obrestne mere za novoodobrena stanovanjska posojila so se letos zviševale, vendar precej počasneje kot v drugi polovici lanskega leta, in presegale povprečne obrestne mere v evrskem območju. Tekoče kreditiranje gospodinjstev s potrošniškimi posojili se je še naprej krepilo.

Njihova medletna rast se je do aprila okrepila na 3,2 % in prvič po daljšem času preseгла povprečje evrskega območja (2,9 %). Obrestne mere za potrošniška posojila se letos do aprila glede na konec lanskega leta niso bistveno spremenile, v primerjavi z evrskim območjem pa so bile rahlo nižje.

Kazalniki kakovosti bančnih naložb so se v prvih štirih mesecih 2023 spet izboljševali. Deleži NPE so se znižali do najnižjih ravni do zdaj, 1,0 % na ravni celotnega portfelja in 1,6 % v sektorjih NFD in prebivalstva. Banke so letos, po porastu v zadnjem četrtletju 2022, spet zmanjševale izpostavljenosti v skupini 2 kreditnega tveganja. Po izboljšanju kazalnikov kakovosti portfelja izstopajo dejavnosti z največjim poslabšanjem med pandemijo, zlasti gostinstvo, v katerem so deleži NPE sicer še vedno veliki, a so po daljšem obdobju naraščanja letos začeli upadati. Pri predelovalnih dejavnostih, ki so bolj ranljive zaradi manjšega tujega povpraševanja in večje energijske odvisnosti, pa so nadpovprečno veliki deleži skupine 2. Pokritosti NPE z oslabitvami in rezervacijami so se dodatno izboljšali, medtem ko se pokritosti donosnih izpostavljenosti ohranjajo na nizkih ravneh.

Banke so letos ustvarile skoraj za tretjino več bruto dohodka in za več kot dve tretjini več neto dohodka kot v enakem obdobju lani, kar je posledica visoke rasti neto obrestnih prihodkov. Neto obrestni prihodki so se v prvih štirih mesecih leta 2023 v primerjavi z enakim obdobjem lani podvojili. Letos na povečanje neto obrestnih prihodkov izrazito prispevajo višje ravni obrestnih mer oziroma cenovni učinki na aktivih. Ti učinki in s tem medletna rast neto obresti bodo močni tudi v naslednjih mesecih. Neto neobrestni prihodki so zaostali za lanskimi, podobno neto opravnine, vendar je zaostajanje bistveno manjše v primerjavi s povečanjem neto obresti. Rast operativnih stroškov bank je bila precej nižja od rasti dohodka bank, posledično se je znižal tudi delež operativnih stroškov v bruto dohodku bank.

Dobiček bank pred obdavčitvijo je v prvih štirih mesecih leta za tri četrtnine (75,6 %) presegal lanskega v enakem obdobju. Večji dobiček je predvsem rezultat večjih neto obrestnih prihodkov in posledično večjega neto dohodka. Neto oslabitve in rezervacije so ostale nizke, na ravni bančnega sistema so predstavljale le nekoliko več kot odstotek ustvarjenega bruto dohodka bank. Dobičkonosnost bank se tako še naprej povečuje in presega povprečje predhodnih let.

Kapitalski položaj slovenskega bančnega sistema ostaja soliden. Kapitalski količniki bančnega sistema so se v prvem četrtletju leta glede na konec 2022 povečali. Količnik skupne kapitalske ustreznosti na konsolidirani ravni se je povečal na 19,1 % in količnik CET1 na 16,4 %. Povečanje kapitalskih količnikov je posledica zmanjšanja tveganju prilagojene aktive in povečanja regulatornega kapitala zaradi zadržanih dobičkov in zmanjšanja izgub iz naslova vrednotenja dolžniških vrednostnih papirjev. Količniki kapitalske ustreznosti so se povečali pri večini bank, s čimer so se povečali tudi presežki nad dodeljenimi kapitalskimi zahtevami.

Dobra likvidnost bančnega sistema se je letos do aprila še nekoliko izboljšala. Sposobnost pokrivanja neto likvidnostnih odlivov v primeru kratkoročnega obdobja stresa se je na ravni bančnega sistema povečala, saj se je kazalnik likvidnostnega kritja (LCR) na posamični osnovi zvišal na 311 % in še naprej močno presegal minimalno regulatorno zahtevo (100 %). Izboljšala se je tudi vrednost količnika neto stabilnega financiranja (NSFR), ki kaže sposobnost financiranja obveznosti v enoletnem obdobju. Po povečevanju primarne likvidnosti v prvem četrtletju se je ta aprila zmanjšala, saj so banke ob zmanjšanju vlog nebančnega sektorja v kreditiranje in druge naložbe usmerile tudi likvidna sredstva, ki jih imajo na računih pri centralni banki.

Svetovno gospodarstvo se po turbulentnem obdobju preteklih nekaj let tudi v letu 2023 spoprijema z velikimi negotovostmi in pretežno negativnimi tveganji za prihodnjo rast. Preteklo obdobje so zaznamovali gospodarski šok pandemije covid-19, ruska vojaška agresija v Ukrajini ter visoka in vztrajajoča inflacija. Na slednjo so se z zaostrovanjem denarnih politik odločno odzvale centralne banke, kar je prek večjih obrestnih prihodkov ugodno vplivalo na poslovanje bank, vendar hkrati razkrito določene šibkosti v finančnih sistemih nekaterih razvitih gospodarstev. S tem bo ukrepanje za doseganje cenovne stabilnosti, ob hkratnem ohranjanju pozitivne gospodarske rasti in finančne stabilnosti, za odločevalce različnih politik tudi v prihodnje velik izziv. V letošnjem prvem četrtletju se je svetovna gospodarska aktivnost okrepila, razmere pa so se izboljšale predvsem zaradi odboja povpraševanja ob vnovičnem odprtju kitajskega gospodarstva in odpornega trga dela v ZDA. Kljub okrepljeni aktivnosti v prvem četrtletju se bo gospodarska rast v primerjavi s preteklim letom letos umirila kot posledica zaostrovanja pogojev financiranja in negotovih geopolitičnih razmer. Po zadnjih napovedih ECB¹ se bo svetovna gospodarska rast (brez evrskega območja) letos upočasnila na 3,1 %, kolikor bo znašala tudi v letu 2024, v letu 2025 pa se bo okrepila na 3,3 %.

Gospodarska aktivnost evrskega območja se je na začetku leta ohladila, v Sloveniji pa ostala nad preteklimi pričakovanji. BDP se je v prvem četrtletju glede na lansko zadnje četrtletje v Sloveniji okrepil, v evrskem območju pa upadel.² Domačo gospodarsko aktivnost so podpirali zlasti zasebna potrošnja, investicije v osnovna sredstva in tudi neto izvozna aktivnost. Domači dejavniki rasti so se na proizvodni strani odražali zlasti v storitvenih dejavnostih in gradbeništvu, medtem ko se je aktivnost v predelovalnih dejavnostih ob šibkejših izvoznih naročilih tekoče upočasnjevala. Ob zmanjševanju prispevka rasti cen energentov se je medletna rast kazalnika skupne inflacije letos upočasnjevala, vendar je maja z 8,4 % ostala visoka. Inflacijo poganjajo zlasti domači dejavniki, kar se odraža v okrepljeni osnovni inflaciji,³ ki zadnjih 6 mesecev presega 7 %. Do junija letos so se ključne obrestne mere ECB zvišale za 4 odstotne točke, nadaljnje odločitve o obrestnih merah pa bodo še naprej temeljile na oceni inflacijskih obetov glede na prihajajoče ekonomske in finančne podatke, dinamiko osnovne inflacije in intenzivnost transmisije denarne politike. Višje obrestne mere so ugodno vplivale na obrestne prihodke bank, s čimer so se precej izboljšala njihova dohodkovna gibanja.

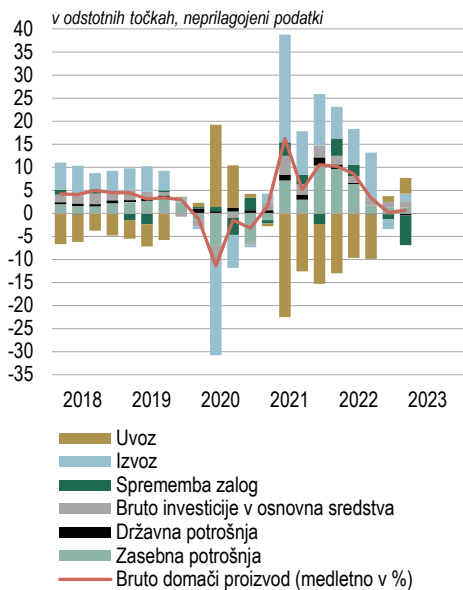
¹ ECB, junij 2023

² Eurostat, junij 2023 (evrsko območje, četrtletno: -0,1 %; Slovenija, četrtletno: 0,6 %; evrsko območje, medletno: 1,0 %; Slovenija, medletno: 0,7 %). Podatki so prilagojeni učinku sezone in koledarja.

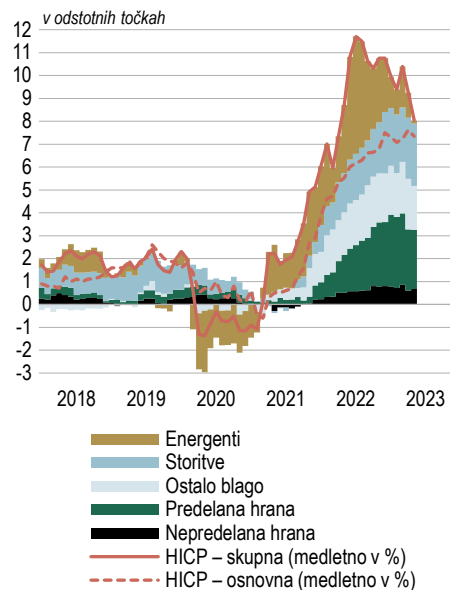
³ HICP brez cen energentov, hrane, alkohola in tobaka

Slika 1: **BDP in inflacija za Slovenijo**

BDP s prispevki, izdatkovna stran

Skupna inflacija s prispevki in osnovna inflacija

Opomba: Na sliki desno rast osnovne inflacije predstavlja rast kazalnika HICP brez cen energentov, hrane, alkohola in tobaka.
Viri: SURS, preračuni Banke Slovenije

Razmere za gospodarsko rast bodo v preostanku leta negotove, visoka in široko osnovana inflacija pa ostaja glavni izziv za gospodarstvo. Višja inflacija od pričakovane lahko dodatno upočasni prihodnjo zasebno potrošnjo, večje zaostrovanje denarne politike od trenutnih pričakovanj pa lahko ob ohlajanju gospodarske aktivnosti v glavnih trgovinskih partnericah in zmanjšanju tujega povpraševanja negativno vpliva na obseg zasebnih investicij. Po naših zadnjih napovedih⁴ se bo gospodarska rast Slovenije letos upočasnila z lanskih 5,4 % na 2,0 %, v letih 2024 in 2025 pa spet okrepila na 2,2 %. Po zadnjih napovedih ECB⁵ se bo v evrskem območju upočasnila z lanskih 3,5 % na 0,9 %, v letih 2024 in 2025 pa spet okrepila na 1,5 % oziroma 1,6 %.

⁴ Banka Slovenije, junij 2023.

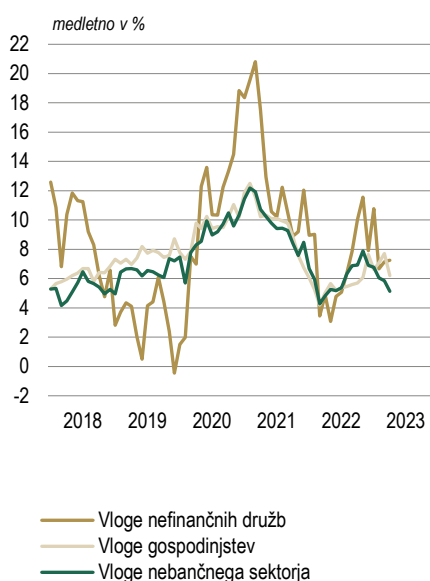
⁵ ECB, junij 2023.

Vloge nebančnega sektorja so se letos do aprila zmanjšale zaradi zmanjšanja vlog vseh sektorjev razen gospodinjstev. Po lanski krepitvi medletne rasti vlog nebančnega sektorja se je letos ta upočasnila in aprila znašala 5,1 %, vendar je ostala višja kot pred enim letom. Čeprav se je obseg vlog nebančnega sektorja zmanjšal za 748 mio EUR, so vloge z 78-odstotnim deležem v bilančni vsoti ostale najpomembnejši vir financiranja slovenskih bank. Odvisnost od drugih virov financiranja je ostala majhna, saj imajo banke velik obseg likvidnih sredstev, ki jih lahko usmerijo v kreditiranje ali druge naložbe. Banke so tako delno ali v celoti predčasno poplačale obveznosti do evrosistema (TLTRO-III), ki so predstavljale le še 1,1 % bilančne vsote, dolžniške vrednostne papirje pa je letos do aprila izdala le ena banka.

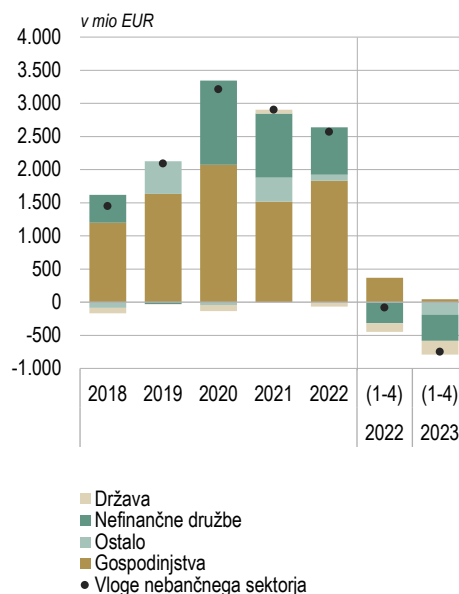
Vloge gospodinjstev so se v prvih štirih mesecih še povečale, vendar bistveno manj kot v preteklih letih, vseeno pa še naprej ostajajo robusten vir financiranja slovenskega bančnega sistema. Čeprav je bil prirast vlog gospodinjstev v prvih štirih mesecih letos precej manjši od prirastov enakih obdobj preteklih let, ostajajo te vloge robusten vir financiranja slovenskega bančnega sistema. Njihov obseg se je povečal za 44 mio EUR, na 25,8 mrd EUR oziroma 51,5 % bilančne vsote, kar še naprej uvršča Slovenijo na prvo mesto med državami evrskega območja po pomembnosti tega vira financiranja. Medletna rast vlog gospodinjstev se je po lanskem povečevanju letos do aprila upočasnila na 6,2 %, vendar ostala visoko nad povprečno rastjo evrskega območja (1,4 %). Trend upočasnjevanja medletne rasti vlog gospodinjstev bi se lahko nadaljeval tudi v drugem četrtletju. Čeprav sta maj in junij ugodna meseca za priliv vlog gospodinjstev (izplačilo regresa), je namreč težko pričakovati, da bi se ponovili izredno veliki prilivi vlog, ki so bili prisotni v enakem obdobju lani.⁶ Rast cen in posledično življenjskih stroškov namreč zmanjšujejo razpoložljiv dohodek in s tem možnost varčevanja, kar bo verjetno vplivalo na gibanje vlog tudi v prihodnje.

Slika 2: Gibanje vlog nebančnega sektorja

Rast vlog po sektorjih

Spremembe stanj vlog po sektorjih

Vir: Banke Slovenije

⁶ Prirast vlog gospodinjstev je maja 2022 znašal 305 mio EUR, junija pa 405 mio EUR.

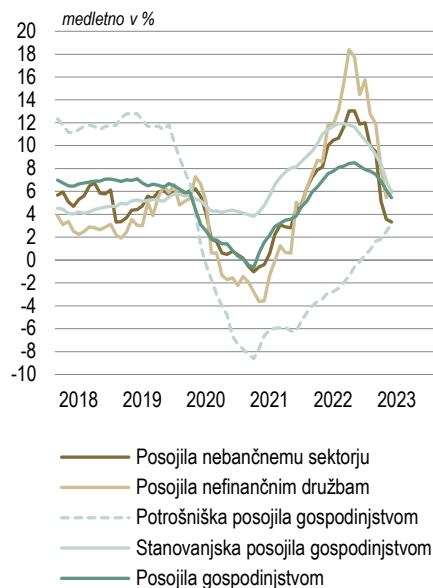
Gibanje rasti vlog nefinančnih družb je po neprekinjeni rasti v drugi polovici lanskega leta letos spet bolj volatilno. Medletna rast vlog nefinančnih družb se je letos do aprila upočasnila, vendar s 7,3 % ostala višja kot pred enim letom in močno preseгла rast evrskega povprečja (0,8 %), ki se po pandemiji zmanjšuje. Čeprav se je obseg vlog nefinančnih družb v prvih štirih mesecih zmanjšal za 395 mio EUR, pa imajo podjetja v bankah še 9,3 mrd EUR prihrankov, ki jih lahko porabijo za svoje poslovanje.

S postopno rastjo depozitnih obrestnih mer se je trend povečevanja vlog na vpogled, ki je bil prisoten v preteklih letih, obrnil. Vloge na vpogled so se letos do aprila nekoliko zmanjšale, vendar še naprej predstavljajo glavnino vseh vlog gospodinjstev (88,4 %) in nefinančnih družb (80,5 %). Nadaljnji dvig obrestnih mer bo verjetno spodbudil varčevalce k vezavi vsaj dela njihovih prihrankov, zato lahko pričakujemo, da se bo struktura ročnosti vlog tudi v prihodnje spreminjala v smeri naraščanja vezanih vlog. Pri tem ostaja za banke pomembno skrbno spremljanje konkurenčnih razmer, saj bi bile velike razlike v višini obrestnih mer za vezane depozite lahko povod varčevalcem za prenos vlog med bankami. Kljub dvigu depozitnih obrestnih mer te za zdaj zaostajajo za povprečjem evrskega območja. Slovenske banke namreč ob velikem obsegu likvidnih sredstev in vlog nebančnega sektorja, ki jih lahko usmerijo v kreditiranje, ne hitijo z zviševanjem obrestnih mer, temveč še naprej vzdržujejo nizke obrestne odhodke.

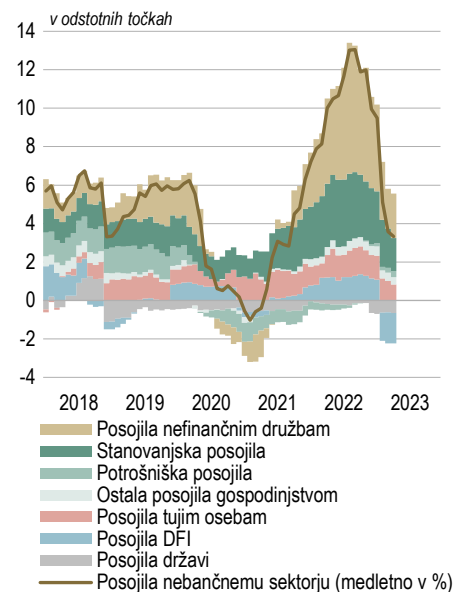
Banke so letos do aprila ob nadaljevanju zviševanja obrestnih mer med naložbami zmanjšale posojila nebančnemu sektorju. Njihov obseg je bil glede na konec lanskega leta manjši za 526 mio EUR, medtem ko se je v enakem obdobju lani povečal za 1,1 mrd EUR (lani je bilo kreditiranje pod vplivom pričakovanih dvigov obrestnih mer nadpovprečno). S tem se je nekoliko zmanjšal tudi njihov delež v vseh naložbah, ki je aprila znašal 53,9 %. Medletna rast posojil nebančnemu sektorju se je letos močno upočasnila, z 10,0 % decembra lani na 3,3 % aprila letos, in se močno približala povprečju evrskega območja (2,4 %), kjer se je prav tako zniževala. K letošnjemu zmanjšanju obsega posojil nebančnemu sektorju so največ prispevale druge finančne institucije (DFI), katerih obseg posojil se je do aprila zmanjšal za 602 mio EUR.⁷ Zmanjšala so se tudi posojila državi in tujcem. Medtem se je obseg posojil NFD in gospodinjstvom povečal. Pri NFD je bil večji za 98 mio EUR (za 679 mio EUR v enakem obdobju lani), pri gospodinjstvih pa se je povečal za 64 mio EUR (za 307 mio EUR v enakem obdobju lani). Pri posojilih gospodinjstvom so glavnino porasta predstavljala potrošniška posojila. Med preostalimi naložbami se je zmanjšal še obseg naložb v kapital odvisnih družb, skupaj obvladovanih družb in pridruženih družb ter obseg drugih finančnih sredstev iz skupine kreditov in terjatev, medtem ko so se vidno povečali krediti bankam in centralni banki. Prav tako se je povečal obseg vrednostnih papirjev, v manjši meri pa tudi likvidnih sredstev⁸.

Slika 3: Kreditiranje nebančnega sektorja

Rast posojil po skupinah komitentov in vrstah posojil

Prispevki h kreditni rasti po skupinah komitentov in vrsti posojil

Vir: Banke Slovenije

Kreditiranje NFD se je letos do aprila umirjalo v večini skupin dejavnosti. Medletna rast posojil NFD se je močno upočasnila, na podlagi podatkov, zajetih po bruto principu aprila, na 5,6 %.⁹ V primerjavi s koncem lanskega leta je bila nižja v večini skupin dejavnosti, upočasnila pa se je v vseh največjih skupinah glede na velikost izpostavljenosti. Od teh se je močno upočasnila predvsem v skupini dejavnosti oskrbe z

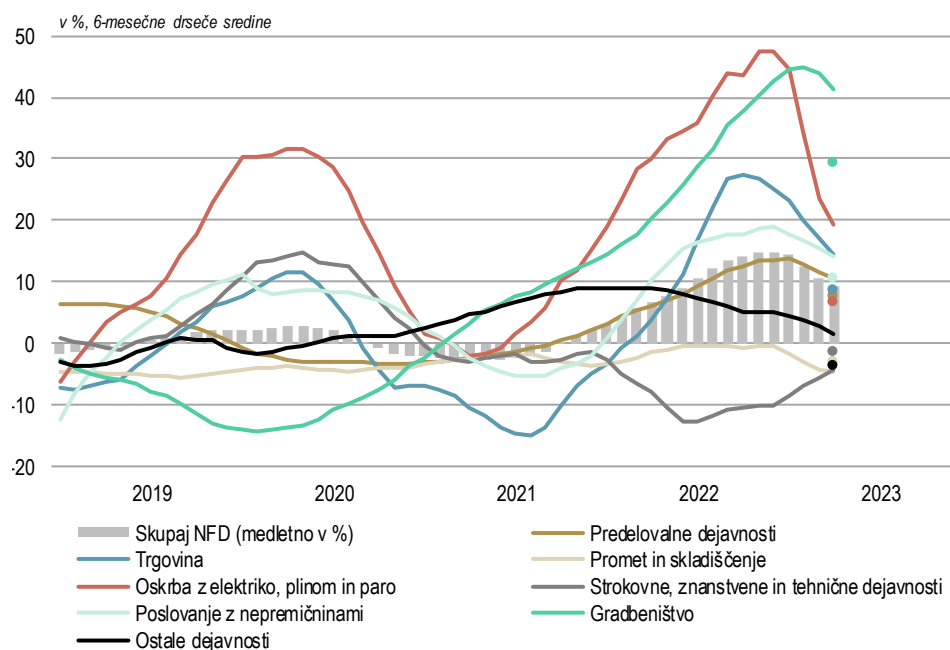
⁷ Gre za učinek prodaje ene od lizinskih družb in poplačila njenih posojil pri bankah.

⁸ Vključuje denar, sredstva na računih pri centralni banki in vpogledne vloge pri bankah.

⁹ Na podlagi stanja posojil po bilančnih podatkih bank je znašala 6,1 %.

elektriko, plinom in paro, vendar s precej visokih ravni ob lanskem velikem povečanju kreditiranja, ki je bilo povezano z nadpovprečno rastjo cen energentov. Precej se je upočasnila v gradbeništvu, prav tako z zelo visokih ravni (decembra lani je dosegla najvišjo raven v zadnjih nekaj letih), z umirjanjem rasti cen na trgu nepremičnin pa je bila mnogo nižja tudi v dejavnosti poslovanja z nepremičninami. Vidno nižja je bila tudi v predelovalnih dejavnostih in trgovini, ki skupaj predstavljata slabo polovico portfelja posojil bank NFD. Medtem se je v skupini strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnosti medletno zmanjševanje obsega posojil upočasnilo, vendar je rast aprila ostala v negativnem območju. Negativno rast so še vedno beležila tudi posojila družbam v dejavnostih prometa in skladiščenja.

Slika 4: Kreditna rast po dejavnostih

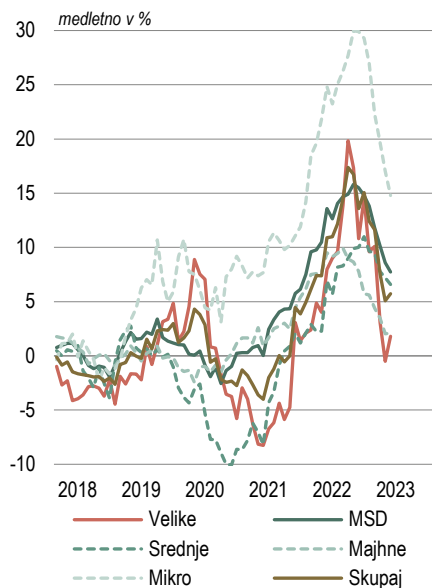
Opomba: Podatki so zajeti po bruto principu. Pike prikazujejo zadnje dejanske podatke.
Vir: Banka Slovenije

Glede na velikost družb je bilo umirjanje kreditiranja široko osnovano, rast se je upočasnjevala po različnih namenih najetih posojil, v mednarodni primerjavi se je približala povprečju evrskega območja, obrestne mere pa so se še naprej zviševale. Medletna rast posojil NFD se je do aprila znižala v vseh velikostnih razredih, upad pa je bil najbolj izrazit pri najmanjših družbah. Tudi pri velikih, med katerimi so mnoge družbe iz dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in paro, se je rast močno upočasnila. Po namenu sta se z visokih ravni najbolj znižali medletni rasti posojil za financiranje obratnih sredstev in dolga. Pri namenu financiranja obratnih sredstev se je posebej močno skrčil njihov prispevek k skupni rasti NFD. Rast posojil NFD je bila s 6,1 % v razvrstitvi medletnih rasti držav evrskega območja v primerjavi z lanskim letom nekaj mest nižje, vendar še vedno nad povprečno rastjo evrskega območja, ki se je do aprila znižala na 3,8 %. Povprečne obrestne mere za novoodobrena posojila NFD so se do aprila še naprej zviševale. Fiksne se zvišujejo od aprila lani, spremenljive od septembra, oboje pa so aprila letos presegale povprečne obrestne mere v evrskem območju.¹⁰

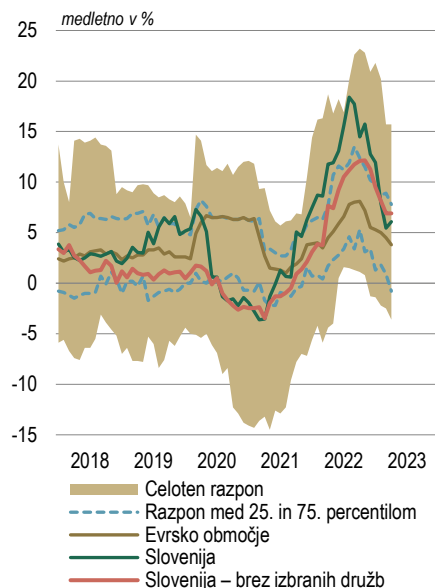
¹⁰ Povprečna fiksna obrestna mera za novoodobrena posojila NFD je aprila v slovenskem bančnem sistemu znašala 5,2 % (decembra 2022 4,2 %), povprečna spremenljiva pa 4,8 % (decembra 2022 3,8 %). V evrskem območju je povprečna fiksna obrestna mera znašala 4,0 % (decembra 2022 3,4 %), povprečna spremenljiva pa 4,4 % (decembra 2022 3,4 %).

Slika 5: Kreditiranje NFD

Rast posojil glede na velikost NFD

Primerjava rasti posojil NFD z državami evrskega območja

Opomba: Na sliki levo so podatki zajeti po bruto principu. MSD predstavlja agregat srednjih, majhnih in mikro družb. Na sliki desno izbrane družbe predstavljajo 5 družb, ki so se med energetske krizo najbolj zadolžile in hkrati do aprila 2023 najbolj razdolžile. Viri: Banka Slovenije, ECB SDW, preračuni Banke Slovenije

Tekoče kreditiranje gospodinjstev se je letos do aprila ob vidno manjšem obsegu novih stanovanjskih posojil umirilo na podobno raven kot je znašalo v letu 2019.

Medletna rast posojil gospodinjstvom se je letos z visoke lanske ravni ob vse višjih obrestnih merah še naprej umirjala, vendar je do aprila ostala precej nad povprečjem evrskega območja. S 5,5 % je bila v primerjavi z decembrom 2022 nižja za 2,3 odstotne točke, za 3,0 odstotne točke pa je še naprej presegala povprečno rast v evrskem območju.¹¹ Tekoče kreditiranje s stanovanjskimi posojili se je letos do aprila stabiliziralo na ravni pred marcem 2021, ko se je mesečni obseg novoodobrenih posojil začel vidno povečevati. V stanju je obseg stanovanjskih posojil stagniral in bil aprila v primerjavi z decembrom 2022 manjši za 3 mio EUR (lani se je v enakem obdobju povečal za 281 mio EUR). Njegova medletna rast je lani sredi leta dosegla najvišje večletne ravni (junija in julija 11,9 %), letos pa se je hitro upočasnjevala in do aprila upadla na 5,9 %, še naprej pa bila skoraj dvakrat višja kot v evrskem območju (3,0 %). Povprečne obrestne mere za novoodobrena stanovanjska posojila so se tudi letos zviševale, vendar precej počasneje kot v drugi polovici lanskega leta. Fiksne se zvišujejo od aprila lani, spremenljive od julija lani, oboje pa so aprila letos presegale povprečne obrestne mere v evrskem območju.¹² Medtem se je tekoče kreditiranje gospodinjstev s potrošniškimi posojili še naprej krepilo, njihov obseg pa se je v stanju letos do aprila povečal za 54 mio EUR (lani se je v enakem obdobju zmanjšal za 3 mio EUR). Potem ko je bila še lani oktobra negativna, se je njihova medletna rast do aprila okreplila na 3,2 %, s čimer je presegla povprečje evrskega območja (2,9 %). Obrestne mere za potrošniška posojila so letos do aprila ostale na podobnih ravneh kot ob koncu lanskega leta, v primerjavi z evrskim območjem pa so bile rahlo nižje.¹³

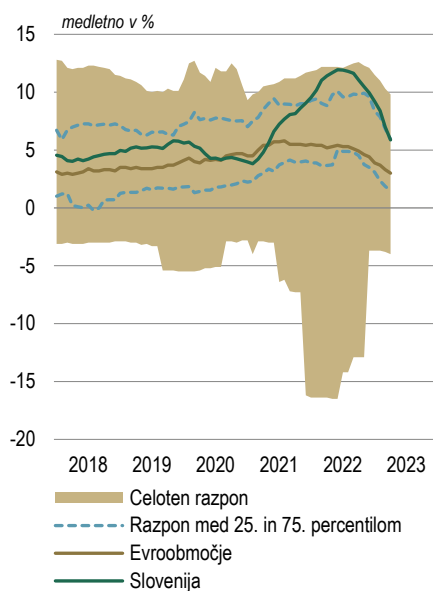
¹¹ V razvrstitvi evrskih držav je bila na 75. percentilu.

¹² Povprečna fiksna obrestna mera za novoodobrena stanovanjska posojila je aprila v slovenskem bančnem sistemu znašala 4,8 % (decembra 2022 3,8 %), povprečna spremenljiva pa 4,0 % (decembra 2022 3,7 %). V evrskem območju je povprečna fiksna obrestna mera znašala 3,3 % (decembra 2022 2,8 %), povprečna spremenljiva pa 4,0 % (decembra 2022 3,1 %).

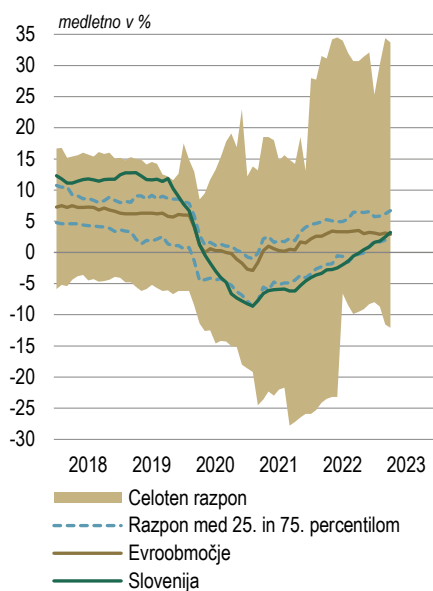
¹³ Povprečna fiksna obrestna mera za novoodobrena potrošniška posojila je aprila v slovenskem bančnem sistemu znašala 6,7 % (decembra 2022 6,7 %), povprečna spremenljiva pa 6,9 % (decembra 2022 6,8 %). V evrskem območju je povprečna fiksna obrestna mera znašala 7,4 % (decembra 2022 6,4 %), povprečna spremenljiva pa 8,3 % (decembra 2022 6,7 %).

Slika 6: **Kreditiranje gospodinjstev**

Primerjava rasti stanovanjskih posojil med Slovenijo in evrskim območjem

Primerjava rasti potrošniških posojil med Slovenijo in evrskim območjem

Viri: Banka Slovenije, ECB SDW, preračuni Banke Slovenije

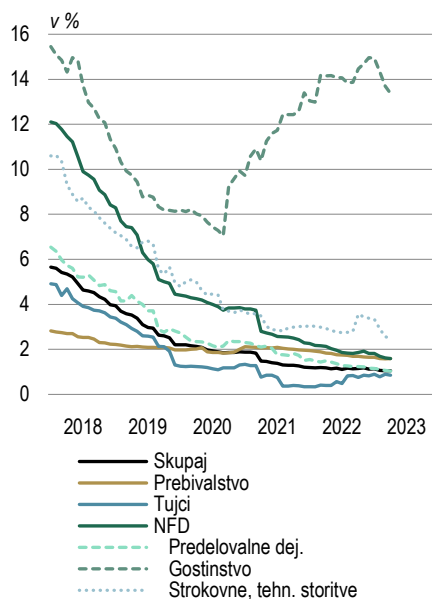
Deleži NPE se letos zmanjšujejo v vseh segmentih kreditnega portfelja, po dveh letih in pol naraščanja tudi v gostinstvu. V zadnjih treh letih pandemije in vojne v Ukrajini so se NPE v bankah znižali z 2,2 % ob koncu 2019 na do zdaj najmanjši delež 1,0 % na ravni celotnega portfelja in 1,6 % v sektorju NFD. V zahtevnih pogojih poslovanja so NFD v lanskem letu ustvarile za 5,4 % večji neto dobiček, z izločitvijo dejavnosti elektrika, plin in voda, ki je edina končala poslovno leto z izgubo, pa za 13,0 %. Razen te dejavnosti so vse druge dejavnosti lani ustvarile večji neto dobiček kot v predpandemijskem letu 2019. Ob tem se sicer ugodni kazalniki zadolženosti družb niso poslabšali. Delež NPE se je v letošnjih štirih mesecih zmanjševal v vseh dejavnostih, tudi v gostinstvu. Po dobrih dveh letih naraščanja in doseženem 15-odstotnem deležu NPE ob koncu leta 2022 se je letos do aprila ta delež zmanjšal na 13,4 %. Obseg NPE v sektorju NFD se je v aprilu zmanjšal na 272 mio EUR in je predstavljal 46 % vseh NPE v bančnem sistemu, kar je za 22 odstotnih točk manj od največjega deleža v letu 2018¹⁴. Zmanjšanje tega relativnega deleža je posledica hitrejšega zmanjševanja NPE pri NFD v primerjavi z drugimi skupinami komitentov.

V sektorju prebivalstva se je delež NPE v letu 2023 do aprila zmanjšal tako pri stanovanjskih kot pri potrošniških posojilih. Po večletnem trendu upadanja se je delež NPE pri stanovanjskih posojilih do aprila znižal na 1,1 %. Obseg NPE v sektorju prebivalstva je aprila znašal 205 mio EUR, od tega 88 mio EUR pri potrošniških in 91 mio EUR pri stanovanjskih posojilih ter še 26 mio EUR pri preostalih posojilih. Pri potrošniških posojilih je zniževanje NPE prisotno šele od druge polovice 2021. Dinamika zmanjševanja je bila v letih 2021 in 2022 bistveno počasnejša kot pri stanovanjskih posojilih, pospešila pa se je v letu 2023, ko je med decembrom in aprilom delež NPE padel s 3,5 % na 3,3 %. Padec je delno posledica manjšega obsega NPE, delno pa ponovne rasti potrošniških posojil od druge polovice leta 2022. Ob majhni zadolženosti, manjši brezposelnosti in povišanju plač se je tudi sektor prebivalstva dodatno finančno okrepil, kar ugodno vpliva na sposobnost servisiranja dolgov do bank.

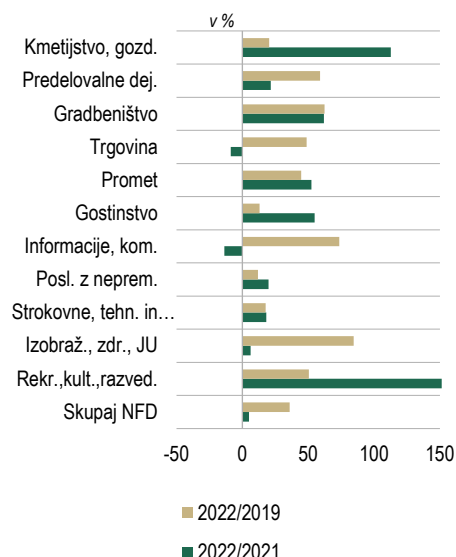
¹⁴ Podatki po metodologiji Ebe so na voljo od oktobra 2016.

Slika 7: **Deleži NPE**

Delež NPE za izbrane dele portfelja

Rast neto dobička po dejavnostih NFD

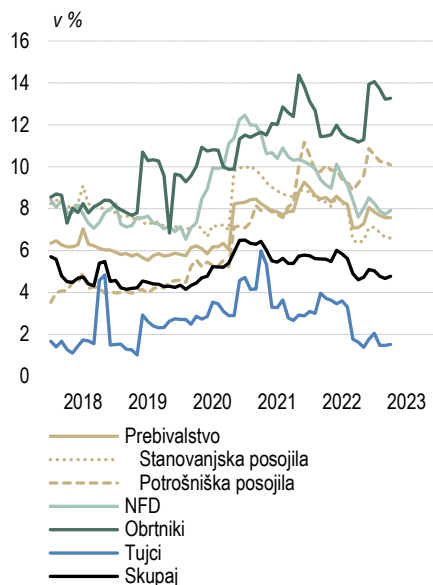
Opomba: Na sliki desno ni prikazana dejavnost elektrika, plin in voda, ker je v letu 2022 ustvarila neto izgubo.
Vir: Banka Slovenije

Po povečanem prerazvrščanju v skupino 2 kreditnega tveganja v zadnjih mesecih preteklega leta so banke v prvih štirih letošnjih mesecih spet zmanjševale delež te skupine. Na ravni portfelja je delež skupine 2 aprila znašal 4,8 %, v primerjavi s 5,1 % v decembru, pri čemer se je aprila spet rahlo povečal. Zmanjšanje glede na konec leta in rahel porast v aprilu je prisotno pri vseh skupinah komitentov. V sektorju NFD po deležu skupine 2 še vedno izstopata dejavnosti gostinstva in rekreacije, kulture in razvedrila, vendar z že močno znižanima deležema glede na več kot 50-odstotne deleže v preteklih letih. Po tem kazalniku izstopajo tudi predelovalne dejavnosti, z 11,6-odstotnim deležem v aprilu v primerjavi s 7,9 % za celotni sektor NFD. V nasprotju s storitvenimi dejavnostmi, katerih poslovanje večinoma temelji na domačem povpraševanju, so predelovalne dejavnosti izpostavljene večjemu tveganju zaradi manjšega tujega povpraševanja, upadanja kazalnikov zaupanja in nadpovprečne energetske odvisnosti posameznih panog¹⁵. V teh panogah so deleži skupine 2 večji kot v povprečju sektorja NFD in praviloma večji tudi od povprečja predelovalnih dejavnosti.

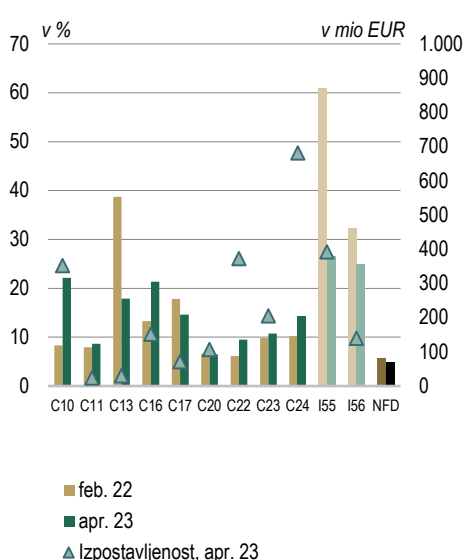
¹⁵ Energijsko intenzivne predelovalne dejavnosti po kriteriju porabe energije v primerjavi z ustvarjeno dodano vrednostjo so opredeljene v gradivu [Pregled makroekonomskih gibanj, april 2023 I.pdf \(windows.net\)](#).

Slika 8: Delež skupine 2 kreditnega tveganja

Delež skupine 2 v izbranih delih portfelja

Delež skupine 2 v izbranih panogah predelovalnih dejavnosti in gostinstva

Opomba: Legenda pri sliki desno: C10: Proizvodnja živil, C11: Proizvodnja pijač, C13: Proizvodnja tekstilij, C16: Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, C17: Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja, C22: Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas, C24: Proizvodnja kovin, I55: Gostinske nastanitvene dejavnosti, I56: Dejavnost strežbe jedi in pijač.

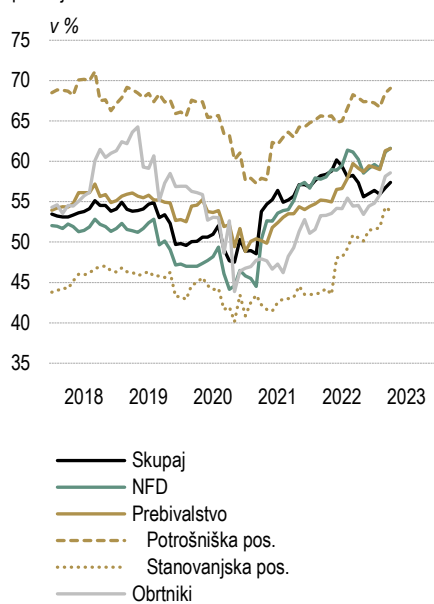
Vir: Banka Slovenije

Pokritost NPE z oslabitvami in rezervacijami se je v prvih štirih mesecih 2023 dodatno izboljšala. Na ravni celotnega portfelja se je pokritost z oslabitvami in rezervacijami do aprila povečala na 57,4 %. Pokritost je nadpovprečno velika v sektorjih NFD in prebivalstva, aprila oboje po 61,6 %, v obeh sektorjih pa je v zadnjih letih dosegla najvišje ravni.

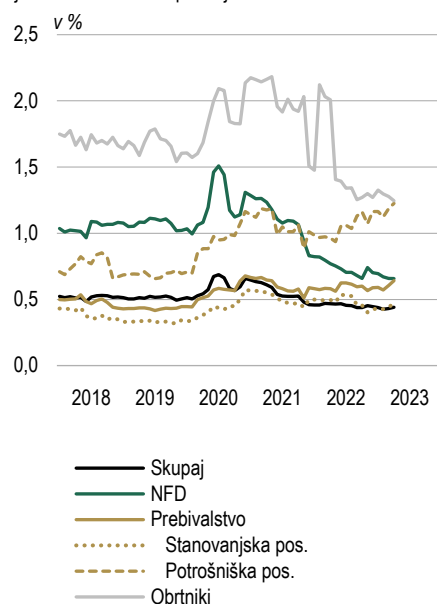
Pokritost donosnih izpostavljenosti z oslabitvami in rezervacijami se je aprila nekoliko povečala, po predhodnem rahlem zmanjševanju v prvem četrtletju. Od najvišje dosežene ravni 0,69 % sredi leta 2020 se je pokritost zniževala do 0,44 % v septembru 2022, nato pa se je gibala v intervalu 0,43 %–0,45 %, aprila 0,45 %. Izstopa zmanjšanje pokritosti donosnih izpostavljenosti v sektorju NFD, ki se je z najvišje dosežene ravni v letu 2020, povprečno 1,20 %, do aprila zmanjšala na 0,66 %. Z nasprotno tendenco izstopa portfelj potrošniških posojil, pri katerem se od junija 2022 naprej pokritost donosnih posojil z oslabitvami povečuje. Aprila je ta pokritost dosegla 1,23 % in s tem presegla ravni iz preteklih let. Pokritost donosnih potrošniških posojil spada med največje v primerjavi z drugimi deli portfelja.

Slika 9: Pokritost z oslabitvami in rezervacijami

Pokritost NPE z oslabitvami in rezervacijami za izbrane dele portfelja

Pokritost donosnih izpostavljenosti z oslabitvami in rezervacijami za izbrane dele portfelja

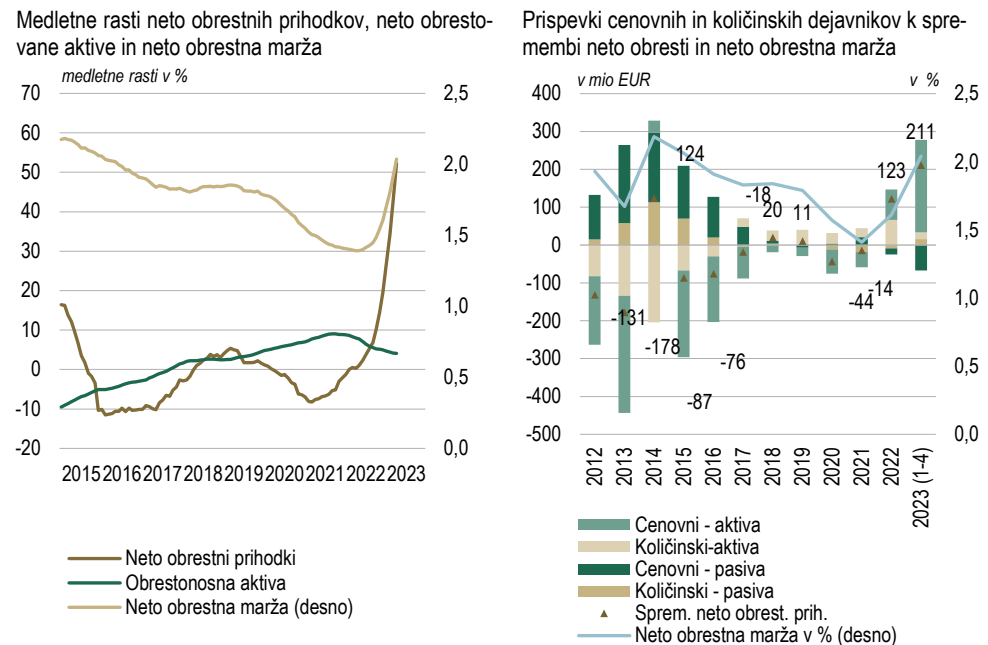

Vir: Banka Slovenije

Dohodek slovenskega bančnega sistema je v prvih štirih mesecih letošnjega leta medletno močno presešel lanskega. Tveganje ustvarjanja dohodka se zaradi visoke rasti neto obresti zmanjšuje. Hitro povečevanje neto obrestnih prihodkov, njihov obseg se je letos v primerjavi z enakim obdobjem lani podvojil, je posledica višjih ravni obrestnih mer na aktivni strani bančnih bilanc. Neto neobrestni prihodki bank so letos zaostajali za lanskimi. Bruto dohodek bank se je letos do konca aprila medletno povečal za več kot tretjino (38 %), neto dohodek bank pa kar za 69 %.

Neto obrestni prihodki so se letos izrazito povečali, medletno se je njihov obseg podvojil. Medtem ko je bilo zviševanje rasti neto obresti v preteklem letu rezultat količinskih učinkov zaradi večjega kreditiranja v prvem polletju, so se v drugem polletju lani in letos do aprila izrazito okrepili pozitivni cenovni učinki (višje ravni obrestnih mer in zviševanje obrestnih prihodkov). Neto obrestna marža tako kaže jasen trend hitrega povečevanja. Lani na začetku drugega četrtletja je z 1,39 % dosegla najnižjo vrednost, do decembra se je zvišala na 1,61 % in do aprila že na 2,04 %. Povečevanje obrestnih prihodkov je močno presešlo povečevanje obrestnih odhodkov. Povečevanje neto obrestnih prihodkov izvira iz aktivne strani bančnih bilanc. K visoki rasti obrestnih prihodkov so prispevale vse oblike naložb, zlasti pa obrestni prihodki iz posojil nebančnemu sektorju in iz najbolj likvidnih oblik naložb. Zvišuje se tudi rast obrestnih odhodkov. Vendar pa je bilo njihovo povečanje v nominalnem obsegu v primerjavi s povečanjem obrestnih prihodkov razmeroma majhno¹⁶ zaradi velikega deleža vpoglednih vlog in počasnega povečevanja obrestnih mer za vloge daljših ročnosti. Izrazito višje ravni obrestnih mer letos bodo tudi v prihodnjih mesecih prispevale k povečevanju neto obrestnih prihodkov in marže.

Slika 10: Neto obrestna marža in prispevki cenovnih oziroma količinskih dejavnikov k spremembi neto obresti

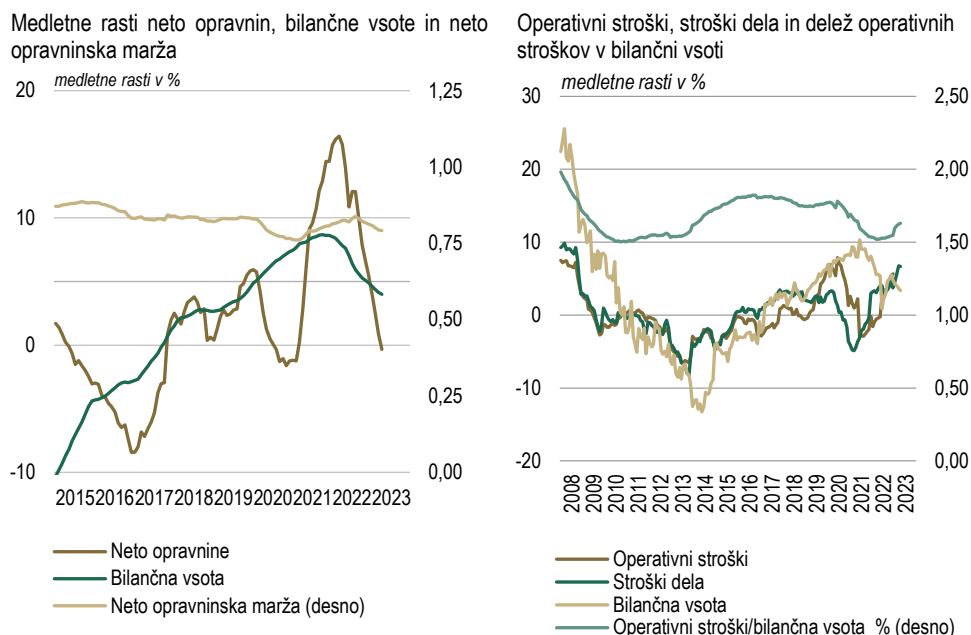
Opomba: Neto obrestna marža je izračunana za vsakokratno enoletno obdobje.
Vir: Banka Slovenije

Skupni neto neobrestni prihodki bank letos medletno zaostajajo, vendar pa je zaostajanje veliko manjše od povečanja neto obresti. K medletnemu zaostajanju

¹⁶ Povečanje obrestnih prihodkov (263 mio EUR) je močno presešlo povečanje obrestnih odhodkov (51 mio EUR).

neto neobrestnih prihodkov je pomembno prispeval učinek prodaje leasing podjetja pri eni od večjih bank. Ob izločitvi tega učinka bi neto neobrestni prihodki medletno zao-stajali za lanskimi za dobrih 7 % oziroma za 13 mio EUR, medtem ko je povečanje neto obrestnih prihodkov letos medletno znašalo 211 mio EUR. Neto opravnine so se letos medletno znižale za 4,3 %, posledično se je malenkostno znižala tudi neto opravniška marža, na 0,79 %. Obseg neto opravnin sovpada tudi z ukinitvijo ležarin v drugi polovici leta 2022 in začetkom hitrega zviševanja neto obrestnih prihodkov. Podobno kot to velja za celotne neto neobrestne prihodke, je bilo zmanjšanje neto opravnin letos mini-malno. Te so se medletno zmanjšale za 5,7 mio EUR.

Slika 11: **Neto opravniška marža in operativni stroški**

Opomba: Na obeh slikah sta kazalnika neto opravniška marža in operativni stroški/bilančno vsoto izračunana vsakokrat za zadnje enoletno obdobje.
Vir: Banka Slovenije

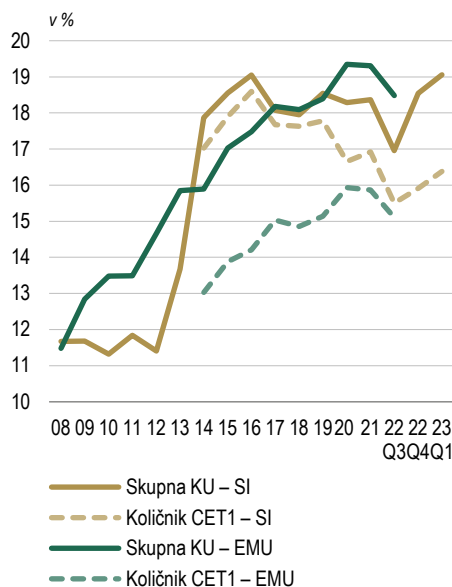
Rast operativnih stroškov bank je v trenutnih razmerah zmerna in krepko zao-staja za rastjo bruto dohodka. Operativni stroški so se letos medletno povečali za 20,6 %, vendar je rast večinoma, v višini okrog desetih odstotnih točk, posledica vplačil v Sklad za reševanje oziroma jamstvo vlog, ki so se letos v celoti pripoznali že v prvih mesecih leta. Rast skupnih operativnih stroškov je bila ob upoštevanju omenjenega tako zmerna in primerljiva z inflacijo. Rast stroškov dela je znašala 10,4 %. Delež ope-rativnih stroškov v bilančni vsoti, izračunan za zadnje enoletno obdobje, pa je z 1,63 % nekoliko večji kot konec leta 2022, medtem ko se je kazalnik CIR (*Cost-to-Income ratio*, tj. operativni stroški v bruto dohodku bank) zaradi visoke rasti dohodka medletno znižal za 8,1 odstotne točke, na 55,3 % (v letu 2022 je znašal 57,6 %).

Kapitalska ustreznost, dobičkonosnost in likvidnost bank

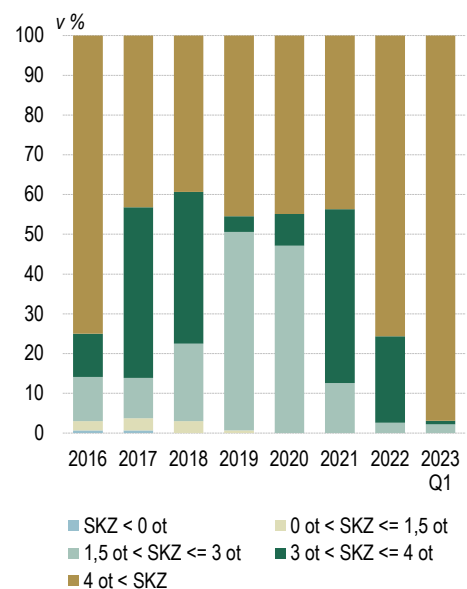
Kapitalski količniki bančnega sistema so se v prvem četrletju leta povečali glede na dosežene v letu 2022, zaradi padca tveganju prilagojene aktive in rasti regulatornega kapitala, ki se je povečal predvsem zaradi zadržanih dobičkov. Količnik skupne kapitalske ustreznosti bančnega sistema na konsolidirani podlagi se je v prvem četrletju leta 2023 povečal za 0,5 odstotne točke, na 19,1 %, količnik navadnega temeljnega kapitala (CET1) prav tako za 0,5 odstotne točke, na 16,4 %. Tveganju prilagojena aktiva se je znižala (-1,6 %) predvsem zaradi zmanjšanja izpostavljenosti kreditnemu tveganju, ki je posledica odprodaje lizing družbe ene od bank. Regulatorni kapital se je v tem obdobju povečal zaradi večjih zadržanih dobičkov in zmanjšanja izgub iz naslova vrednotenja dolžniških vrednostnih papirjev.

Slika 12: **Kapitalski količniki in presežki nad kapitalskimi zahtevami**

Gibanje količnikov kapitalske ustreznosti v primerjavi z evrskim območjem na konsolidirani osnovi

Preseganje skupne kapitalske zahteve (brez P2G) po razredih, v deležih bilančne vsote

Viri: Banka Slovenije, ECB (SDW), lastni izračuni

Skupna kapitalska ustreznost slovenskega bančnega sistema na konsolidirani osnovi je od konca leta 2020 zaostajala za povprečjem evrskega območja, vendar se je ta trend v zadnjem četrletju leta 2022 ustavil.¹⁷ Konec tretjega četrletja 2022 je v povprečju evrskega območja znašala 18,5 %, količnik CET1 pa 15,1 %. Banke v Sloveniji trenutno poslujejo z velikimi dobički, s čimer bi lahko v prihodnje povečale svojo odpornost, če se bodo preudarno odločale o delitvi dobička in ga del namenile tudi za krepitev regulatornega kapitala. S tem bi se povečala sposobnost absorbiranja morebitnih negativnih učinkov, do katerih bi lahko prišlo ob morebitni realizaciji sistemskih tveganj.

Banke so v prvih štirih mesecih leta 2023 ustvarile 232 mio EUR dobička pred obdavčitvijo, ki je bil za tri četrtiline večji kot v enakem obdobju leta 2022. Za 100 mio EUR večji dobiček je bil tako posledica večjega neto dohodka (+ 97,6 mio EUR) in malenkost manjšega neto oblikovanja oslabitev in rezervacij (- 2,3 mio EUR). Teh so

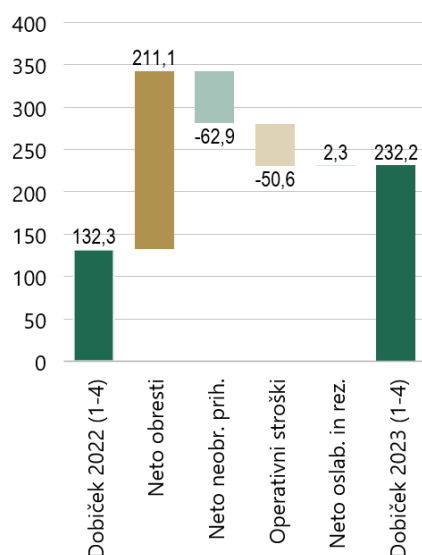
¹⁷ Med pisanjem tega poročila so zadnji razpoložljivi podatki na ravni evrskega območja na voljo za tretje četrletje 2022, podatki so na konsolidirani osnovi.

banke letos neto oblikovale za 7,6 mio EUR, lani pa za 9,9 mio EUR. Le šest bank je neto oblikovalo oslabitve in rezervacije. Donosnost na kapital pred obdavčitvijo je letos dosegla 14,1 % in močno preseгла lansko v enakem obdobju (8,2 %) oziroma tisto v letu 2022 (10,8 %).

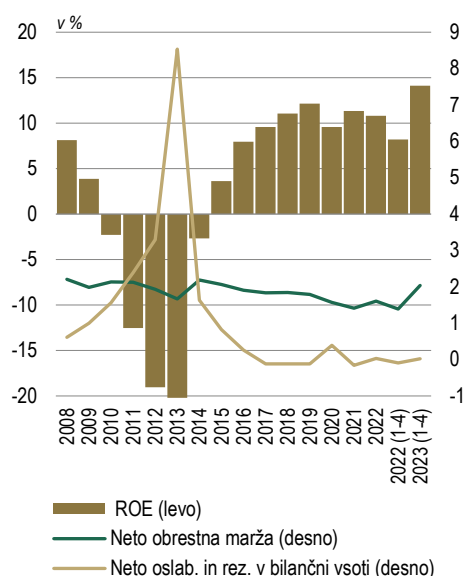
Izboljševanje poslovnih rezultatov bank izvira iz neto dohodkovnega oziroma neto obrestnega dela. Zaradi izrazito višje ravni obrestnih mer pričakujemo povečevanje obrestnih prihodkov in s tem neto obresti, ki so glavni vir povečevanja dobička. S trenutnimi neto obrestnimi prihodki banke več kot nadomeščajo zaostajanje neto neobrestnih prihodkov v primerjavi s preteklim letom in povečanje operativnih stroškov ter morebitni večji obseg neto oslabitev in rezervacij. Neto oslabitve in rezervacije so trenutno zelo nizke, letos so predstavljale le dober odstotek ustvarjenega bruto dohodka bank, kar ostaja dodaten in pomemben dejavnik večje dobičkonosnosti. Ob nespremenjenih razmerah lahko tako pričakujemo nadaljnjo rast dobičkonosnosti in krepitev odpornosti poslovanja bank v letošnjem letu.

Slika 13: Spremembe v nastanku in porabi dobička ter izbrani kazalniki poslovanja bank

Spremembe komponent nastanka/porabe dobička v 1. četrtini 2023 glede na 1. četrtino 2022

Izbrani kazalniki poslovanja bank

Vir: Banke Slovenije

Dobra likvidnost bančnega sistema se je letos do aprila še nekoliko izboljšala, vendar pa razlike v sposobnosti pokrivanja neto likvidnostnih odlivov med bankami ostajajo še precejšnje. Količnik likvidnostnega kritja (LCR) bančnega sistema se je na posamični ravni povečal za 21 odstotnih točk, na 311 %, kar je posledica večje rasti likvidnostnega blažilnika v primerjavi z rastjo neto likvidnostnih odlivov. LCR je tako še naprej močno presegal minimalno regulatorno zahtevo (100 %) in uvrščal Slovenijo med države evrskega območja¹⁸ z veliko sposobnostjo pokrivanja neto likvidnostnih odlivov v kratkoročnem stresnem obdobju. Poleg tega se je na ravni bančnega sistema povečala sposobnost financiranja obveznosti tudi v enoletnem obdobju. Ob povečanju obsega razpoložljivega stabilnega financiranja in zmanjšanju potrebnega stabilnega financiranja se je namreč v prvem četrtletju 2023 povečala vrednost količnika neto stabilnega financiranja (NSFR) za skoraj pet odstotnih točk, na 169 %. Minimalne zahteve LCR in NSFR (100 %) so presegle vse banke, vendar pa so razlike v

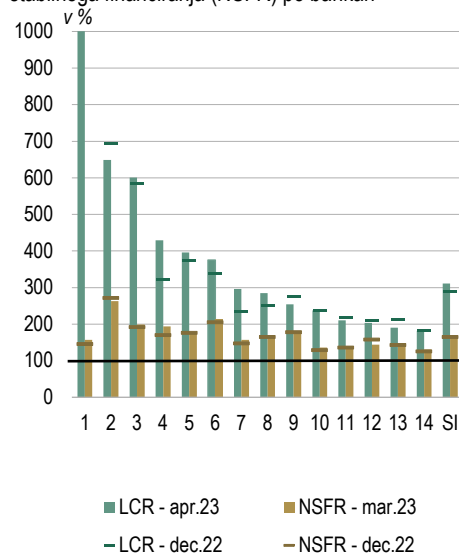
¹⁸ Pri primerjavi med državami so upoštevani zadnji razpoložljivi podatki, in sicer za tretje četrtletje 2022 na konsolidirani ravni.

sposobnosti pokrivanja negativnih posledic morebitnih nenadnih stresnih dogodkov med bankami še vedno precejšnje, zato ostaja skrbno upravljanje likvidnosti pomembno, še zlasti pri bankah z manjšimi likvidnostnimi presežki.

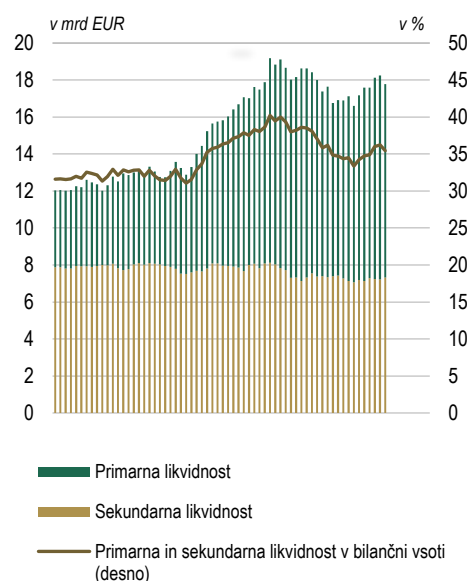
Banke so ohranile velik obseg primarne likvidnosti.¹⁹ Po povečevanju v prvem četrtletju 2023 se je ta aprila zmanjšal za 0,5 mrd EUR, na 10,5 mrd EUR oziroma na stanje ob koncu leta 2022. Banke so namreč ob zmanjšanju vlog nebančnega sektorja aprila v kreditiranje in druge naložbe usmerile nakopičena likvidna sredstva, ki jih imajo na računih pri centralni banki. Kljub zmanjšanju primarna likvidnost predstavlja več kot petino bilančne vsote in močno presega dolgoletno povprečje (6,8 %).²⁰ Če bi se umirjanje rasti vlog nebančnega sektorja v prihodnje nadaljevalo, bi se lahko obseg primarne likvidnosti postopno zmanjšal. Prav tako bo na zmanjšanje vplivala tudi zapadlost obveznosti do evrosistema (TLTRO-III), vendar le pri posameznih bankah, ki teh obveznosti še niso predčasno poplačale.

Slika 14: Indikatorji likvidnosti

Količnik likvidnostnega kritja (LCR) in količnik neto stabilnega financiranja (NSFR) po bankah

Gibanje primarne in sekundarne likvidnosti

Opomba: Na levi sliki zaradi preglednosti slike ni prikazana celotna vrednost ene od bank. Njen LCR je aprila 2023 znašal 4504 %, decembra 2022 pa 1814 %. Vodoravna modra črta na levi sliki označuje minimalno zahtevo za LCR in NSFR (100 %) v skladu z regulativo CRR. Na desni sliki primarna likvidnost zajema denar v blagajni, stanja na računih pri centralni banki in vloge na vpogled pri bankah, sekundarna likvidnost pa je seštevek vrednostnih papirjev Republike Slovenije in tujih tržnih vrednosti papirjev najmanj bonitete BBB.

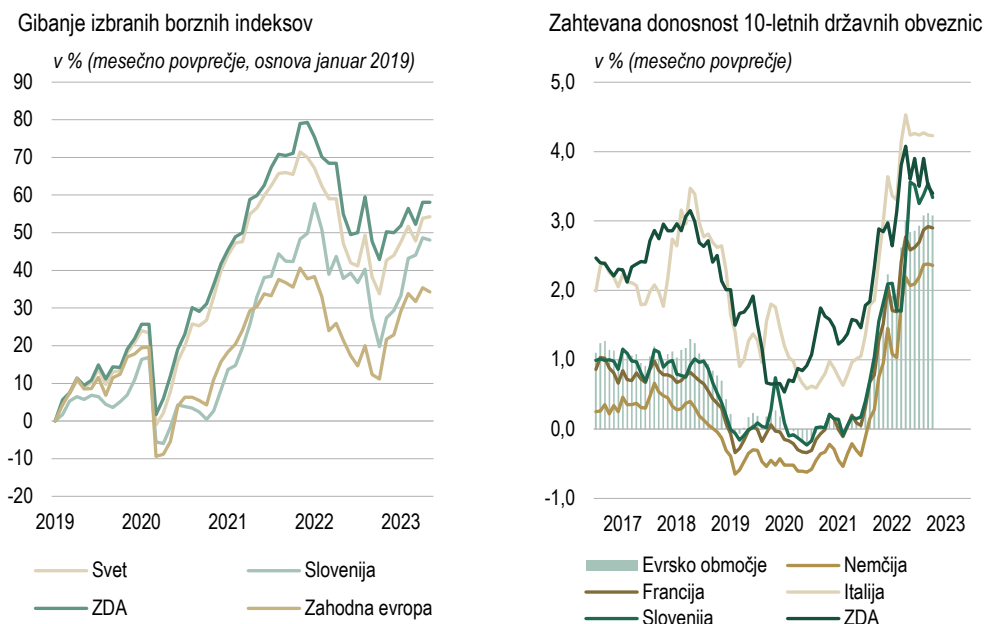
Vir: Banka Slovenije

¹⁹ Primarna likvidnost vključuje denar, sredstva na računih pri centralni banki in vpogledne vloge pri bankah.

²⁰ Povprečen delež obsega primarne likvidnosti v bilančni vsoti je izračunan za obdobje 2000–2022.

Dvigi ključnih obrestnih mer in pričakovanja o nadaljnji normalizaciji denarnih politik vplivajo na delniške trge in zahtevane donosnosti državnih obveznic. Kljub temu pa je bila osrednja pozornost v začetku leta 2023 osredotočena na posledice zaprtja poslovanja ameriške banke Silicon Valley Bank (SVB) in švicarske banke Credit Suisse ter skrbi glede stabilnosti globalnega bančnega sistema. Na porast glavnih evropskih delniških indeksov je vplivalo dejstvo, da pri bankah znotraj evrskega območja ni bilo opaziti večjih odlivov depozitov ob zadnjih pretresih v bančnem sektorju. Konec aprila se je zahtevana donosnost na 2- in 10-letne ameriške in nemške državne obveznice zmanjšala v primerjavi s koncem leta 2022. Slovenski indeks SBI TOP je maja 2023 v primerjavi s koncem predhodnega leta pridobil 14,5 %. V istem časovnem obdobju je ameriški indeks SPX pridobil 5,4 %; indeks Zahodne Evrope SXXE pa 9,3 %.

Slika 15: Gibanje borznih indeksov in zahtevane donosnosti državnih obveznic

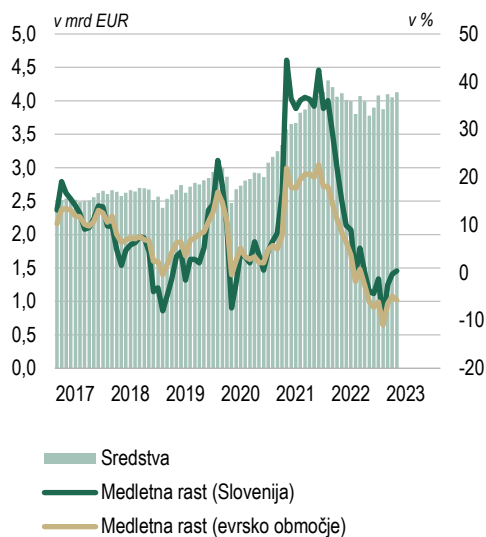
Opomba: Na sliki levo je za ZDA izbran indeks S&P 500, za Zahodno Evropo Euro Stoxx 600, za Slovenijo SBITTOP, za svet MSCI World Net Total Return Index. Podatki na levi sliki do vključno maja 2023, na desni do vključno aprila 2023.

Viri: Bloomberg, Eurostat, Banka Slovenije

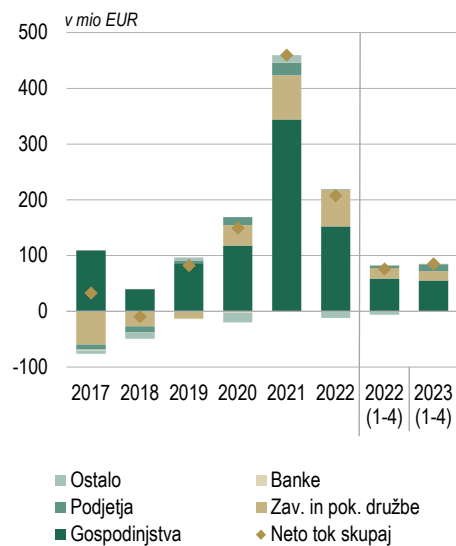
Sredstva domačih vzajemnih skladov so se v prvih štirih mesecih 2023 povečala v primerjavi s koncem letom 2022, neto vplačila v vzajemne sklade pa kljub povečani volatilnosti na svetovnih delniških trgih ostajajo pozitivna. Vrednost sredstev vzajemnih skladov se je aprila 2023 v primerjavi s koncem leta 2022 povečala za 251 mio EUR, na 4,2 mrd EUR. Med oblikami vzajemnih skladov prevladujejo delniški skladi, saj predstavljajo 66 % vrednosti sredstev domačih vzajemnih skladov. Neto vplačila v vzajemne sklade so v prvih štirih mesecih 2023 ostala pozitivna, glavnino vplačil (61,7 %) pa so prispevala gospodinjstva. Kumulativna vplačila v prvih štirih mesecih leta 2023 so bila največja pri delniških skladih, denarni skladi pa so zabeležili neto odlive.

Slika 16: **Sredstva in neto tok v domače vzajemne sklade**

Sredstva in rast vzajemnih skladov

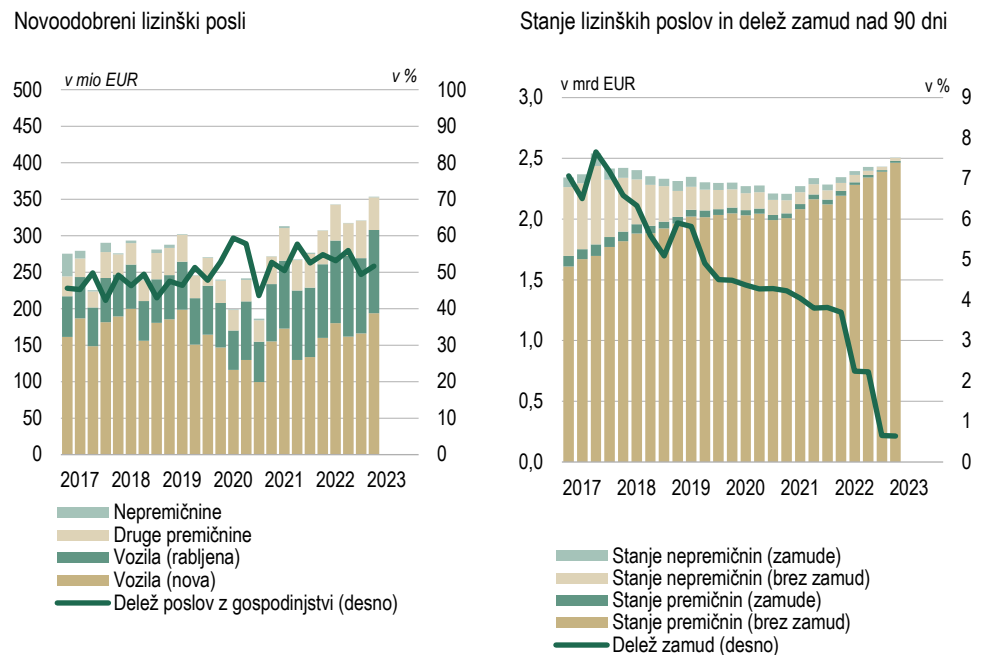
Neto tok v domače vzajemne sklade po sektorju vlagateljev

Opomba: Na sliki levo niso vključeni denarni skladi.
Viri: ECB SDW, ATVP, Banka Slovenije

Rast vrednosti poslov lizinskih družb se je v prvem četrtletju 2023 nadaljevala. Lizinske družbe so v prvih treh mesecih odobrile za 353,5 mio EUR novih poslov, kar predstavlja 15-odstotno medletno povečanje. Največ poslov je bilo sklenjenih z gospodinjstvi (51,5 %) in NFD (48,0 %). Tako kot v preteklosti so posli za nakup osebnih vozil ter komercialnih in tovornih vozil predstavljali glavnino novih poslov. Pozitiven trend na področju novih poslov, ki je prisoten od pomladi 2021, se odraža tudi v stanju poslov. Ti so se marca 2023 medletno povečali za 6,9 %, na 2,5 mrd EUR. V stanju poslov prevladujejo premičnine, saj se lizinske družbe že več let umikajo iz nepremičninskih poslov. Med posli s premičninami predstavljajo največji delež posli z osebnimi vozili (61,2 %).

Slika 17: Novoodobreni lizinski posli, stanje in zamude lizinskih poslov

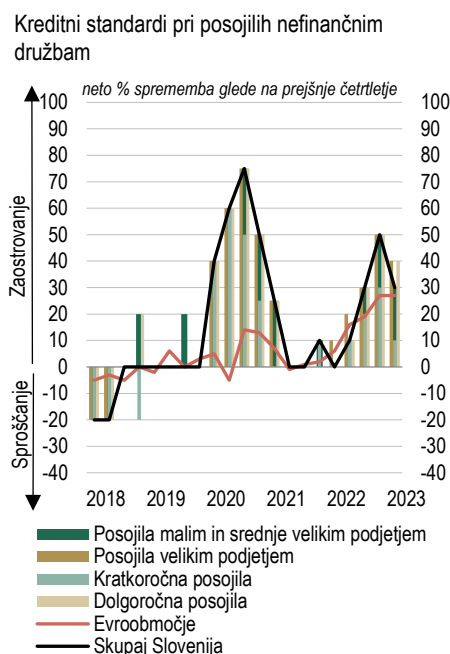

Opomba: Podatki do vključno marca 2023.
Vir: Banka Slovenije

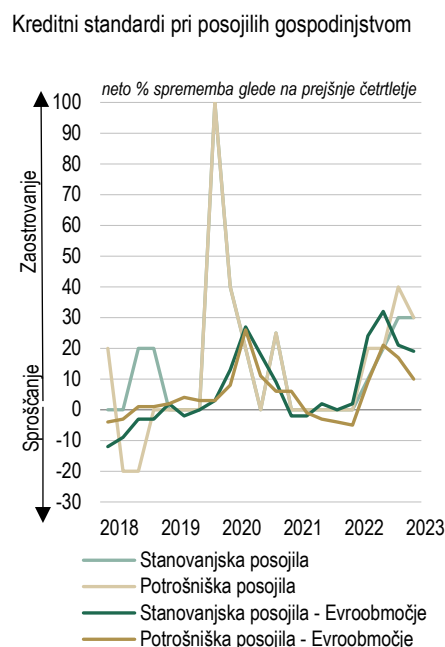
Delež zamud nad 90 dni se je v prvem četrtletju 2023 medletno dodatno zmanjšal na 0,64 %. Največ zamud je zaznati pri gospodinjstvih (58,3 %). Glavnina zamud ostaja visoko koncentrirana, saj več kot 65 % vseh zamud izvira iz treh lizinskih družb. Dobičkonosnost lizinskih družb se je v prvem četrtletju 2023 medletno zmanjšala za 29,9 %, na 9,1 mio EUR. Zmanjšanje dobičkonosnosti je posledica povečanih finančnih odhodkov, ki izhajajo iz višjih obrestnih mer. Povečan obseg poslovanja in krepitev odpornosti poslovanja sta se še naprej odražala v rasti bilančne vsote. Bilančna vsota lizinskih družb se je konec marca 2023 medletno povečala za 14,3 %, na 3,0 mrd EUR. Donos na kapital se je zmanjšal na 9,0 %.

Banke po anketi o bančnih posojilih (angl. Bank Lending Survey, BLS)²¹ že več četrletij zapored poročajo o zaostrovanju kreditnih standardov²². Zaostrovanje standardov tako pri NFD kot pri gospodinjstvih je prisotno od tretjega četrletja preteklega leta. Pri NFD so se standardi zaostri tako pri velikih kot pri majhnih in srednjih družbah ter pri kratkoročnih in dolgoročnih posojilih. Kot glavne dejavnike zaostrovanja standardov banke izpostavljajo splošne gospodarske razmere in obete ter razmere po panogah. Zaostrovanje kreditnih standardov za posojila gospodinjstvom je prisotno tako v segmentu stanovanjskih kot potrošniških posojil. Pri posojilih gospodinjstvom so med dejavniki izstopali splošni gospodarski obeti in marže na bolj tvegana posojila, pri potrošniških posojilih dodatno še konkurenca nebančnih finančnih družb. Banke so po zadnji anketi, ki je bila izvedena marca, v drugem četrletju 2023 pričakovale nadaljnje zmerno zaostrovanje kreditnih standardov za podjetja in v manjši meri za potrošniška posojila, medtem ko pri stanovanjskih posojilih niso več navajale dodatnega zaostrovanja.

Slika 18: Kreditni standardi podjetij in gospodinjstev po anketi o bančnih posojilih (BLS)

Vir: Banka Slovenije

Po anketi BLS se je povpraševanje po posojilih NFD zmerno zmanjševalo od tretjega četrletja 2022, medtem ko se je bolj izrazito zmanjševalo povpraševanje po stanovanjskih posojilih. Povpraševanje po potrošniških posojilih se je v zadnjih treh četrletjih nekoliko povečalo. Banke so kot razlog za zmanjševanje povpraševanja pri NFD izpostavile, podobno kot v predhodnih četrletjih, zmanjševanje investicij.

²¹ Od konca leta 2021 oz. začetka leta 2022 v anketi Bank Lending Survey za Slovenijo poroča 10 kreditnih institucij. S tem se je njihovo število povečalo za šest. Po bilančni vsoti so te marca 2023 predstavljale 87,9 % bančnega sistema, pri posojilih NFD 82,2 %, pri stanovanjskih posojilih 93,6 % in pri potrošniških 90,0 %. Deleži so izračunani na podlagi podatkov, poročanih Banki Slovenije na posamični osnovi.

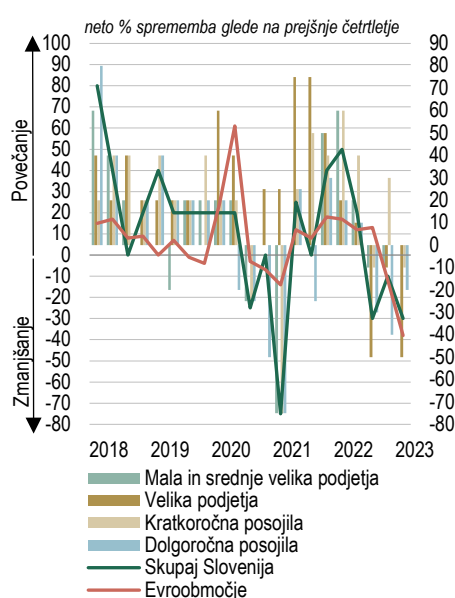
²² Kreditni standardi so notranje smernice ali kriteriji, po katerih banka odobri posojilo. Vzpostavljeni so pred dejanskim pogajanjem o posojilnih pogojih in pred dejansko odločitvijo o odobritvi/zavrnitvi posojila. Kreditni standardi po Anketi BLS o bančnih posojilih držav evrskega območja opredeljujejo zahtevane značilnosti posojilojemalca (npr. bilančno stanje, dohodkovno situacijo, starost, zaposlitveni status), na podlagi katerih je mogoče pridobiti posojilo. V anketi je treba upoštevati tako dokumentirano posojilno politiko kot tudi njeno izvajanje. Kreditni standardi se lahko na primer spremenijo zaradi sprememb v stroških sredstev in bilančni situaciji banke, sprememb pri konkurenci, sprememb v dojemaju tveganja v banki, sprememb v ravni dovoljenega tveganja v banki ali zaradi zakonodajnih sprememb.

Za razliko od predhodnih četrtletjih so tokrat kot dejavnik povečanja povpraševanja izpostavile zaloge in obratni kapital, ki sta v predhodnih četrtletjih sicer bistveno bolj krepila povpraševanje NFD po posojilih. Kot razlog za zmanjšanje povpraševanja pri stanovanjskih posojilih so banke v večini navajale splošno raven obrestnih mer. Hkrati anketa kaže razmeroma majhne, vendar pozitivne spremembe pri povpraševanju po potrošniških posojilih.²³ Pričakovanja ankete iz aprila za naslednje četrtletje so nakazale dodatno zmanjšanje povpraševanja (vendar manjše kot v predhodnih kvartalnih) pri stanovanjskih posojilih, medtem ko pri podjetjih in potrošniških posojilih banke tega niso navajale.

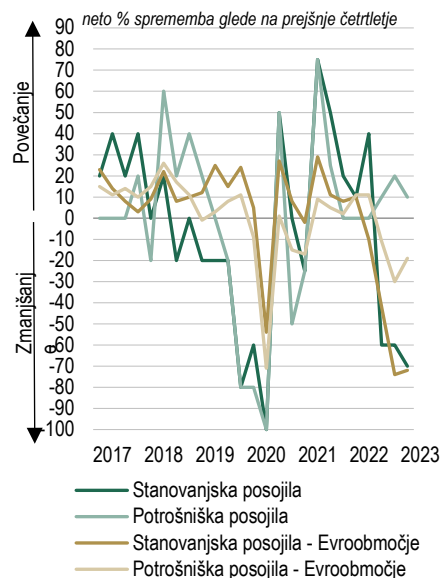
V evrskem območju so trendi podobni, kreditni standardi se zaostrejuje, zmanjšuje pa se tudi povpraševanje; pri vseh treh vrstah posojil. Podobno kot v Sloveniji se je povpraševanje izrazito zmanjšalo v segmentu stanovanjskega kreditiranja. Do razlike v primerjavi s Slovenijo prihaja le pri povpraševanju po potrošniških posojilih, kjer banke v evrskem območju navajajo zmanjšanje povpraševanja, v Sloveniji pa ne. Pričakovanja za drugo četrtletje 2023 v evrskem območju kažejo na zmerno zaostrovanje standardov in hkrati nadaljnje zmanjšanje povpraševanja pri posojilih, najbolj pri stanovanjskih posojilih, vendar manj močno kot v preteklih četrtletjih.

Slika 19: Povpraševanje podjetij in gospodinjstev po posojilih po anketi o bančnih posojilih (BLS)

Povpraševanje NFD po posojilih

Povpraševanje gospodinjstev po posojilih

²³ V anketi BLS banke poročajo o spremembah v standardih, pogojih in povpraševanju glede na prejšnje četrtletje, zato ni nujno, da gibanja sovpadajo z medletnimi rastmi kreditiranja. Spremembe prikazujemo v neto odstotkih, ki so opredeljeni kot razlika med vsoto odstotkov bank, ki so odgovorile, npr. povečanje/zmanjšanje povpraševanja in vsoto odstotkov bank, zato omenjen prikaz odstopa od npr. rasti posojil na ravni bančnega sistema. Npr. zmanjšanje povpraševanja je bilo v prvem četrtletju leta pri podjetjih razmeroma zmerno v primerjavi s tistim pri stanovanjskih posojilih, kjer je večina bank navajala zmanjšanje povpraševanja; torej sedem bank več, kot je navajala povečanje ali nespremenjeno povpraševanje.

Ocena sistemskih tveganj za finančno stabilnost se postopoma izboljšuje tudi v drugem četrtletju leta 2023. K temu so prispevali izboljšani obeti tako za Slovenijo kot drugod po Evropi, ter dejstvo, da ni prišlo do realizacije pri posameznih tveganjih. Ocena odpornosti bančnega sistema ostaja nespremenjena.

Ocena tveganja, ki izhaja z nepremičninskega trga, se je za drugo četrtletje znižala na zmerno s stabilnimi obeti za prihodnja četrtletja. K temu sta prispevala umirjanje rasti posojil in umirjanje tudi po zadnjih razpoložljivih podatkih še vedno visoke rasti cen stanovanjskih nepremičnin. Izboljšujejo se tudi razmere pri kreditnem tveganju, kjer ocena ostaja sicer povišana, z izboljšanimi pričakovanji za prihodnja četrtletja. Na nadaljnje izboljšanje razmer pri kreditnem tveganju je prispevalo vplivalo dejstvo, da ni prišlo do realizacije tveganj, ki bi lahko vplivala na porast deleža NPE. Ta se je do aprila zmanjšal na do zdaj najmanjši delež. Povišano oceno tveganosti ohranja tudi obrestno tveganje, vendar s stabilnimi obeti za prihodnja četrtletja. Ocena tveganosti preostalih tveganj ostaja zmerna s stabilnimi oziroma izboljšanimi pričakovanji za prihodnje. Ocena odpornosti bančnega sistema in s tem sposobnost absorbiranja negativnih učinkov, ki bi nastali ob uresničitvi sistemskih tveganj, ostaja v drugem četrtletju 2023 nespremenjena.

Tabela 1: Prikaz tveganj in odpornosti Banke Slovenije za slovenski finančni sistem

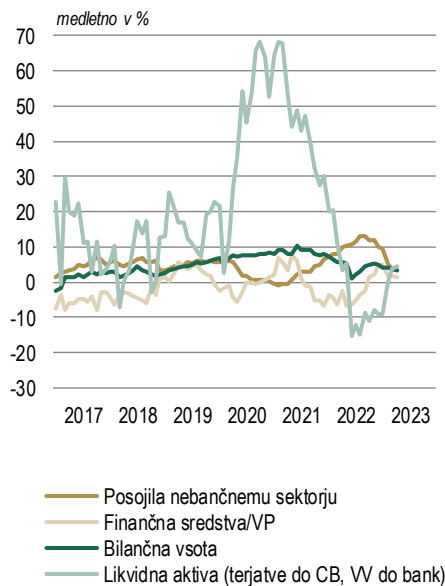
	Prikaz tveganj in odpornosti								Tendencia spremembe na lestvici
	Q4 2020	Q4 2021	Q1 2022	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	
Sistemska tveganja									
Tveganje, ki izhaja iz nepremičninskega trga									→
Tveganje financiranja v bančnem sistemu									→
Obrestno tveganje v bančnem sistemu									→
Kreditno tveganje v bančnem sistemu									↓
Dohodkovno tveganje v bančnem sistemu									↓
Tveganje, ki izhaja iz lizinških družb									↓
Odpornost na sistemska tveganja									
Solventnost in dobičkonosnost bančnega sistema									→
Likvidnost bančnega sistema									↓
Ostala tveganja									
Kibernetsko tveganje									→
Podnebna tveganja									→
Barvna lestvica:									
Tveganje	nizko	zmerno	povišano	visoko					
Odpornost	visoka	srednja	nizka	zelo nizka					

Opomba: Pri prikazu tveganj in odpornosti se ocena na barvni lestvici nanaša na oceno do enega četrtletja vnaprej. Puščica predstavlja pričakovano spremembo tveganja oziroma odpornosti na lestvici (navzgor ali navzdol) v nekoliko daljšem horizontu, okrog enega leta. Pri tveganjih usmeritev puščice navzgor (navzdol) pomeni povečanje (zmanjšanje) tveganja, pri odpornosti pa njeno krepitev (slabitev). Prikaz tveganj in odpornosti v bančnem sektorju temelji na analizi ključnih tveganj in odpornosti za slovenski bančni sistem ter je opredeljen kot sklop kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov za opredelitev in merjenje sistemskega tveganja in odpornosti. Vir: Banka Slovenije

Ključna gibanja v bančnem sistemu

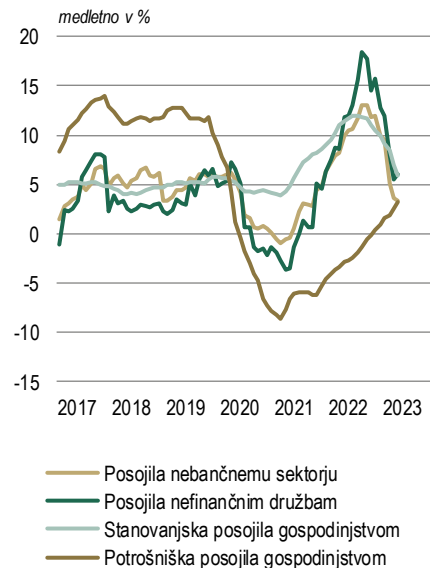
Slika 20: Naložbe in posojila

Naložbe bank

Opomba: Kategorija Finančna sredstva /VP vključuje tudi dolžniške vrednostne papirje iz skupine kreditov in terjatev.
*VV – vpogledne vloge
Vir: Banka Slovenije

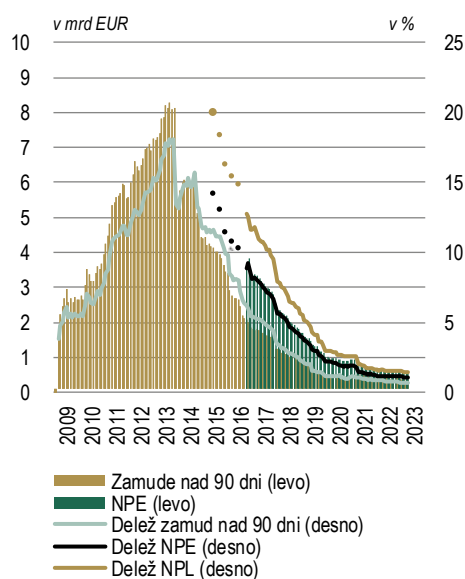
Posojila po sektorjih in vrstah posojil

Vir: Banka Slovenije

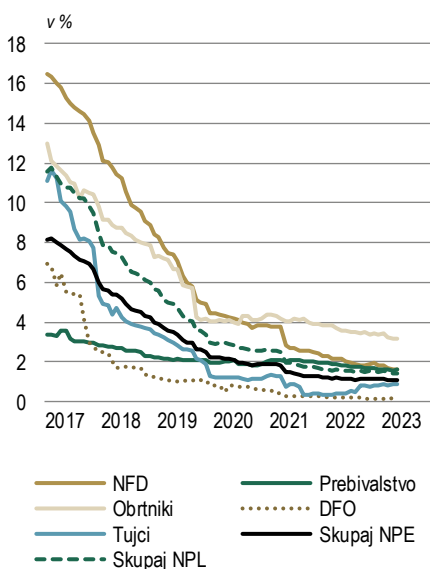
Slika 21: Nedonosne izpostavljenosti bank

NPE, NPL in terjatve v zamudi nad 90 dni, stanja in deleži

Vir: Banka Slovenije

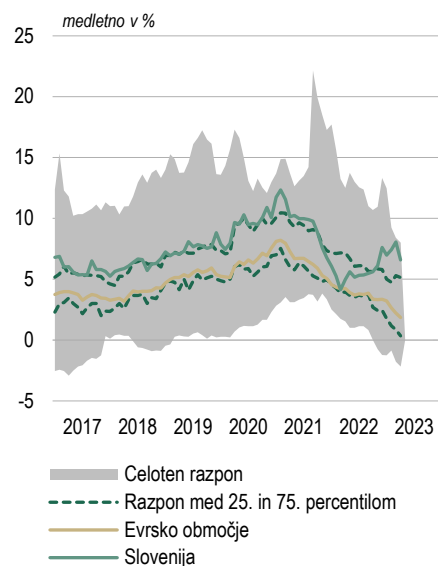
Delež NPE po skupinah komitentov

Vir: Banka Slovenije

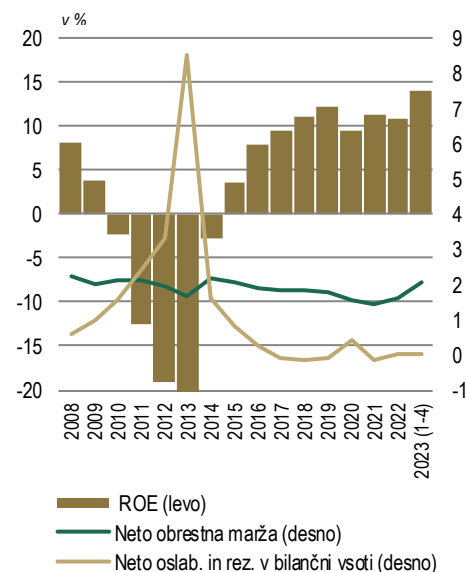
Slika 22: **Vloge in kazalniki donosnosti**

Rast vlog gospodinjstev v Sloveniji in evrskem območju

Vir: ECB (SDW)

Donosnost na kapital (ROE), neto obrestna marža ter stroški oslabeitev in rezervacij v bilančni vsoti

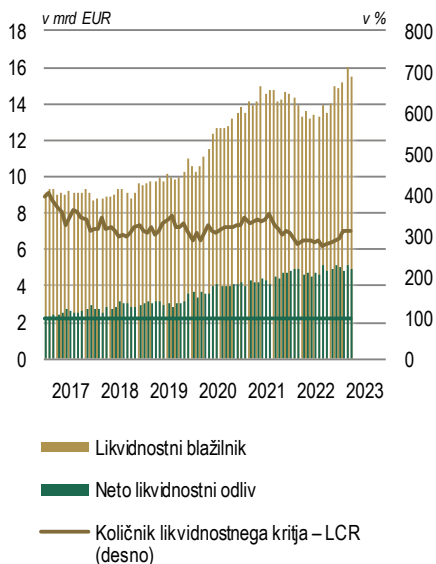

Opomba: Kazalnika neto obrestna marža na obrestonosno aktivno ter neto stroški oslabeitev in rezervacij na bilančno vsoto sta vedno izračunana za zadnjih 12 mesecev. Donosnost na kapital (ROE) pred obdavčitvijo je znotraj leta izračunan kumulativno do vključno zadnjega razpoložljivega podatka.

Vir: Banka Slovenije

Slika 23: **Kazalniki likvidnosti in solventnosti**

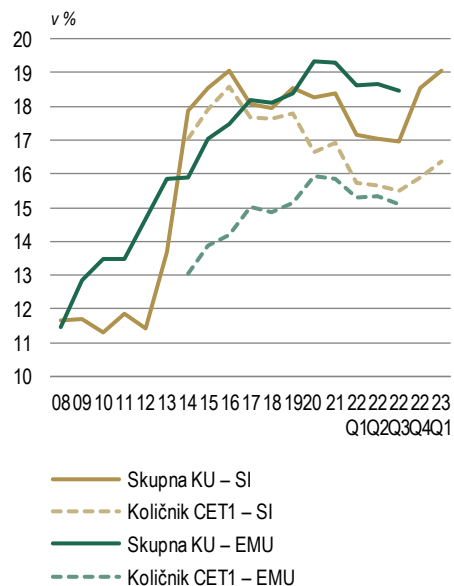
Količnik likvidnostnega kritja (LCR)

Opomba: Vodoravna črta označuje minimalno zahtevano raven LCR (100 %) v skladu z regulativo CRR.

Vir: Banka Slovenije

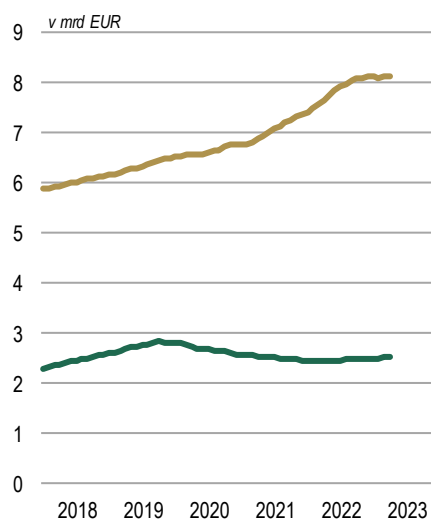
Količnika kapitalne ustreznosti na konsolidirani osnovi v primerjavi z evrskim območjem

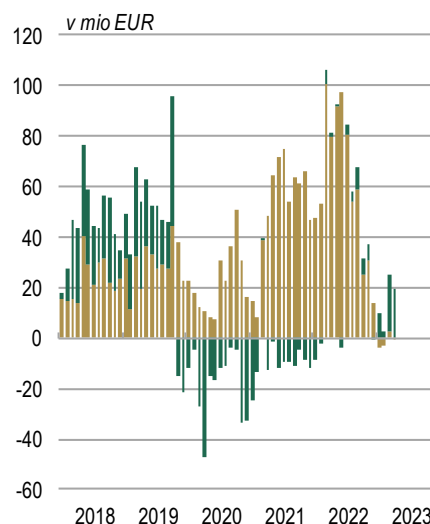
Vira: Banka Slovenije, ECB (SDW)

Slika 24: Stanja stanovanjskih in potrošniških posojil

Primerjava stanj stanovanjskih in potrošniških posojil

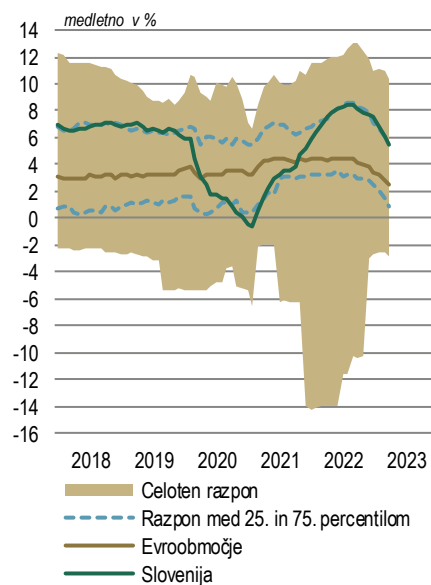
Prirasti k stanjem stanovanjskih in potrošniških posojil

Vir: Banka Slovenije

Slika 255: Kreditiranje gospodinjstev

Primerjava rasti posojil gospodinjstvom z državami evrskega območja

Vir: Banka Slovenije, ECB SDW, preračuni Banke Slovenije

Glavne značilnosti in izkazi poslovanja bank

Tabela 2: Bilanca stanja bank in hranilnic po stanju 30. 4. 2023

	Stanje	Strukt.	Stanje	Strukt.	Stanje	Strukt.	Prir. v mio EUR		Rast v %	
Stanja v mio EUR; rasti v %	dec.09	(%)	dec.22	v %	apr.23	v %	apr.23	v 2023	apr.23	medletno
Aktiva	52.009	100,0	50.575	100,0	50.145	100,0	-176,2	-430,3	-0,4	3,4
Denar v blagajni, stanje na rač. pri CB in vpogl. vl. pri bankal	1.468	2,8	10.445	20,7	10.455	20,9	-559,1	10,5	-5,1	4,6
Kreditni bankam po odpl. vrednosti (vklj. s CB)	5.763	11,1	1.665	3,3	1.820	3,6	-16,2	154,3	-0,9	6,9
domačim bankam	3.531	6,8	361	0,7	451	0,9	-4,1	89,3	-0,9	-28,4
tujim bankam	2.232	4,3	1.304	2,6	1.369	2,7	-12,1	65,1	-0,9	27,5
kratkoročni krediti bankam	3.020	5,8	687	1,4	522	1,0	-26,5	-165,9	-4,8	-17,7
dolgoročni krediti bankam	2.743	5,3	978	1,9	1.298	2,6	10,3	320,2	0,8	21,5
Kreditni nebančnemu sektorju*	34.132	65,6	27.538	54,4	27.012	53,9	274,2	-525,6	1,0	3,3
od teqa nefinančnim družbam	20.201	38,8	10.487	20,7	10.585	21,1	255,3	97,7	2,5	6,1
gospodinjstvom	8.072	15,5	12.138	24,0	12.202	24,3	17,1	64,3	0,1	5,5
od teqa stanovanjski			8.106	16,0	8.103	16,2	-0,2	-3,2	0,0	5,9
potrošniški			2.494	4,9	2.548	5,1	19,7	54,4	0,8	3,2
državi	735	1,4	1.319	2,6	1.265	2,5	-12,6	-54,4	-1,0	-11,9
drugim. fin. org.	2.719	5,2	1.652	3,3	1.050	2,1	9,8	-602,1	0,9	-28,3
tujcem	2.354	4,5	1.914	3,8	1.883	3,8	6,3	-30,9	0,3	13,0
Druga finan. sr. iz skupine kred. in terj. (po odpl. vredn.)	0	0,0	266	0,5	226	0,5	58,6	-39,6	35,0	16,0
Vrednostni papirji (VP)/finančna sredstva (FS)**	8.907	17,1	8.759	17,3	8.847	17,6	60,2	87,6	0,7	1,4
a) FS v posesti za trgovanje	890	1,7	129	0,3	145	0,3	9,9	16,6	7,3	68,9
od teqa dolžniški VP	381	0,7	0	0,0	27	0,1	13,0	26,4	94,5	869,8
...dolžniški VP države	30	0,1	0	0,0	27	0,1	13,0	26,4	94,5	869,8
b) FS, obvezno merjena po PV	0	0,0	92	0,2	95	0,2	2,7	2,8	2,9	-3,4
od teqa dolžniški VP	0	0,0	1	0,0	2	0,0	0,0	0,1	-0,9	-48,9
c) FS, določena za merjenje po PV prek PI	270	0,5	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
od teqa dolžniški VP	264	0,5	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
...dolžniški VP države	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
d) FS merjena po PV prek DVD	6.237	12,0	3.702	7,3	3.513	7,0	-51,0	-188,4	-1,4	-23,5
od teqa dolžniški VP	5.627	10,8	3.513	6,9	3.322	6,6	-51,5	-190,6	-1,5	-24,4
...dolžniški VP države	3.870	7,4	2.406	4,8	2.334	4,7	-35,2	-72,1	-1,5	-21,4
e) Dolžniški VP po odplačni vrednosti	1.511	2,9	4.837	9,6	5.094	10,2	98,6	256,6	2,0	28,9
od teqa dolžniški VP države	1.231	2,4	3.487	6,9	3.672	7,3	81,6	184,8	2,3	35,9
Naložbe v kap. odvisnih družb, obvl. družb in pridruž.	696	1,3	1.097	2,2	980	2,0	0,0	-117,4	0,0	-2,5
Ostala aktiva	1.042	2,0	805	1,6	805	1,6	6,1	-0,2	0,8	8,4
Pasiva	52.009	100,0	50.575	100,0	50.145	100,0	-176,2	-430,3	-0,4	3,4
Finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti	46.927	90,2	45.026	89,0	44.440	88,6	-186,0	-586,1	-0,4	2,8
a) Fin. obveznosti do CB (Evrosistema)	2.121	4,1	758	1,5	567	1,1	1,5	-191,4	0,3	-73,9
b) Obveznosti do bank	15.949	30,7	2.034	4,0	2.145	4,3	-43,0	111,0	-2,0	8,9
od teqa do domačih bank	2.920	5,6	600	1,2	654	1,3	-8,2	54,3	-1,2	-23,3
od teqa do tujih bank	13.024	25,0	1.434	2,8	1.491	3,0	-34,8	56,8	-2,3	33,4
c) Obveznosti do neban. sekt. (vloge NS)	23.892	45,9	39.756	78,6	39.009	77,8	-184,3	-747,5	-0,5	5,1
od teqa do nefinančnih družb (podjetji)	3.850	7,4	9.710	19,2	9.315	18,6	-108,2	-395,2	-1,1	7,3
gospodinjstev	14.049	27,0	25.784	51,0	25.829	51,5	-15,2	44,2	-0,1	6,2
države	4.008	7,7	940	1,9	733	1,5	-21,8	-206,3	-2,9	-16,4
drugih finančnih organizacij	1.130	2,2	1.467	2,9	1.302	2,6	-36,5	-165,5	-2,7	-9,4
tujcev	537	1,0	1.307	2,6	1.288	2,6	-8,1	-19,8	-0,6	0,3
d) Dolžniški vrednostni papirji	3.442	6,6	2.066	4,1	2.224	4,4	6,0	158,0	0,3	44,0
e) Ostale finančne obv., merjene po odplačni vrednosti****	1.523	2,9	411	0,8	495	1,0	33,7	83,8	7,3	15,3
Rezervacije	175	0,3	142	0,3	140	0,3	-5,3	-1,9	-3,7	-4,4
Kapital	4.310	8,3	5.153	10,2	5.309	10,6	19,5	155,7	0,4	7,7
Ostala pasiva	597	1,1	254	0,5	256	0,5	-4,3	1,9	-1,7	23,3
Bilančna vsota	52.009	100,0	50.575	100,0	50.145	100,0	-176,2	-430,3	-0,4	3,4

Opombe: * Krediti nebančnemu sektorju brez namena za trgovanje so opredeljeni na podlagi Metodologije za izdelavo rekapitulacije izkaza finančnega položaja ter zajemajo kredite in druga finančna sredstva, določena po odplačni vrednosti (iz A. VI), po pošteni vrednosti (PV) prek PI (iz A.III) in po PV prek DVD (iz A.IV).

** Finančna sredstva/vrednostni papirji v aktivih zajemajo celotna finančna sredstva iz A.II., vključno s krediti, namenjenimi trgovanju, iz ostalih skupin finančnih sredstev (A.III., A.IV. in A.V.) so zajeti lastniški in dolžniški vrednostni papirji, brez kreditov.

*** K skupnim finančnim obveznostim, merjenim po odplačni vrednosti, so v letu 2008 zajete tudi obveznosti bank do centralne banke.

**** Do 31. 12. 2017 vključuje podrejene obveznosti, z metodologijo MSRP9 je postavka podrejene obveznosti ukinjena; te obveznosti so vključene med obveznosti do bank.²⁴

Vir: Banka Slovenije

²⁴ Podatki o poslovanju bank v tej publikaciji temeljijo na knjigovodskih podatkih bank, ki se metodološko razlikujejo od statističnih podatkov. Podatki o posojilih se razlikujejo še zato, ker podatki v tej publikaciji vključujejo tudi posojila tujcem, upoštevajo neto princip (zneski, zmanjšani za popravke vrednosti) in ne vključujejo netržnih vrednostnih papirjev.

Tabela 3: Izkaz poslovnega izida 2009, 2021, 2022 in 2023

	2009	Strukt.	2021	Strukt.	2022	Strukt.	2022	Strukt.	2023	Strukt.	Medl. rast.
							jan.-apr.		jan.-apr.		jan.- apr.
v mio EUR; rasti v %		v %		v %		v %	jan.-apr.		jan.-apr.		23/
Prihodki od obresti	2.114,7		737,2		884,3		255,7		518,2		102,7
Odhodki od obresti	1.175,1		112,0		136,5		44,0		95,5		117,0
Čiste obresti	939,6	65,2	625,2	51,9	747,8	56,9	211,7	54,6	422,8	78,8	99,7
Neobrestni prihodki	500,5	34,8	580,5	48,1	567,3	43,1	176,3	45,4	113,4	21,2	-35,7
od tega neto opravnine	342,7	23,8	377,3	31,3	398,1	30,3	133,8	34,5	128,1	23,9	-4,3
od tega čisti dobički/izgube iz FS					31,3	2,4	13,4	3,5	4,6	0,9	-66
in obvez. namenjenih trgovanju	41,5	2,9	17,7	1,5							
Bruto dohodek	1.440,2	100,0	1.205,6	100,0	1.315,1	100,0	388,0	100,0	536,2	100,0	38,2
Operativni stroški	-777,0	-54,0	-717,1	-59,5	-757,6	-57,6	-245,8	-63,4	-296,4	-55,3	20,6
Neto dohodek	663,2	46,0	488,5	40,5	557,6	42,4	142,2	36,6	239,8	44,7	68,7
Neto oslabitve in rezervacije	-501,0	-34,8	73,7	6,1	-14,1	-1,1	-9,9	-2,6	-7,6	-1,4	-23,6
Dobiček pred obdavčitvijo	162,1	11,3	562,2	46,6	543,4	41,3	132,3	34,1	232,2	43,3	75,6
Davki	-39,1		-36,9		-41,7		-15,0		-34,4		129,9
Dobiček po obdavčitvi	123,0		525,3		501,7		117,3		197,8		68,6

Vir: Banka Slovenije

Tabela 4: Nekateri kazalniki poslovanja

	2022		2023		apr.2022		apr.2023			
v %	2017	2018	2019	2020	2021	2022	jan.-apr.	jan.-apr.	(za zadnjih 12 mesecev)	(za zadnjih 12 mesecev)
Profitabilnost										
Marža finančnega posredništva*	2,88	3,01	3,13	3,16	2,58	2,68	2,46	3,27	2,50	2,95
Donosnost aktiv pred obd. (ROA)	1,19	1,39	1,48	1,10	1,20	1,11	0,83	1,41	1,08	1,30
Donosnost kapitala pred obd. (ROE)	9,58	11,07	12,16	9,57	11,33	10,82	8,22	14,11	10,30	12,65
Obrestna marža na obrest. aktivo	1,83	1,84	1,79	1,57	1,41	1,61	1,41	2,71	1,39	2,04
Neto neobrestni prih./oper. stroški	62,67	71,93	80,84	100,35	80,95	74,89	71,72	38,27	77,88	62,42
Stroški poslovanja										
Stroški dela/povp. aktiva	1,02	1,02	1,00	0,90	0,85	0,84	0,82	0,87	0,84	0,86
Drugi stroški/povp. aktiva	0,78	0,73	0,77	0,77	0,69	0,71	0,72	0,91	0,68	0,77
Kvaliteta aktive										
Popravki in prilagoditev vrednosti za kreditne izgube kreditov bančnemu in nebančnemu sektorju, brez namena za trgovanje v bruto aktivih	4,09	2,64	1,53	1,59	1,14	1,03	1,15	1,05	/	/

Bruto dohodek/povp. akt.*

Vir: Banka Slovenije

Obrestne mere bank

Tabela 5: Primerjava slovenskih obrestnih mer z obrestnimi merami v evrskem območju za nove posle, sklenjene z variabilno obrestno mero, v odstotkih

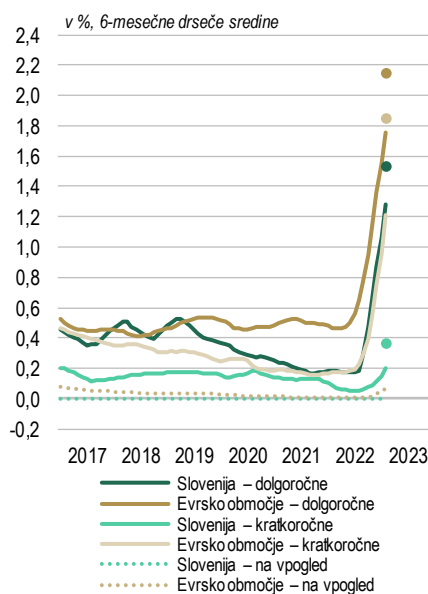
Obrestna mera	Posojila								Vloge gospodinjstev				
	Gospodinjstvom				Podjetjem				do 1 leta		nad 1 letom		
	Stanovanjska		Potrošniška		do 1 mio EUR		nad 1 mio EUR		EMU	SLO	EMU	SLO	
v %	ECB	EMU	SLO	EMU	SLO	EMU	SLO	EMU	SLO	EMU	SLO	EMU	SLO
dec.17	0,00	1,7	2,0	4,5	4,4	2,1	2,4	1,3	2,0	0,3	0,1	0,5	0,5
dec.18	0,00	1,6	1,9	4,9	4,7	1,9	2,2	1,3	1,8	0,3	0,2	0,5	0,6
dec.19	0,00	1,5	1,8	5,4	4,6	1,9	2,2	1,3	1,5	0,2	0,2	0,5	0,4
dec.20	0,00	1,4	1,8	5,0	4,5	1,8	2,3	1,3	1,8	0,2	0,1	0,5	0,3
dec.21	0,00	1,3	1,6	5,1	4,7	1,7	1,9	1,1	1,4	0,2	0,1	0,5	0,2
dec.22	2,50	3,1	3,8	6,7	6,7	3,7	4,0	3,4	3,7	1,4	0,2	1,9	1,4
jan.23	2,50	3,5	4,4	7,4	6,8	4,0	4,4	3,5	4,2	1,5	0,2	2,0	1,4
feb.23	3,00	3,7	4,6	7,5	6,7	4,3	4,4	3,7	3,9	1,9	0,4	2,2	1,5
mar.23	3,50	3,9	4,7	7,8	5,2	4,6	4,3	4,1	4,4	2,1	0,6	2,2	1,9
apr.23	3,50	4,0	4,8	8,3	6,7	4,7	4,5	4,3	4,8	2,3	0,4	2,3	1,9

Opomba: Vloge gospodinjstev so razčlenjene po ročnosti, ne glede na način obrestovanja (skupaj so združene fiksne in variabilne obrestne mere).

Vira: Banka Slovenije, ECB

Slika 26: Povprečne obrestne mere za nove vloge

Povprečne obrestne mere za nove vloge gospodinjstev

Opomba: Pike predstavljajo dejanski zadnji podatek.
Vira: Banka Slovenije, ECB SDW

Povprečne obrestne mere za nove vloge NFD

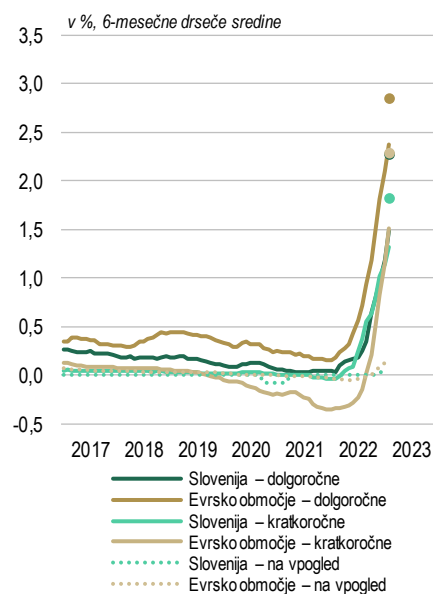

Tabela 6: Primerjava slovenskih obrestnih mer z obrestnimi merami v evrskem območju za nove posle, sklenjene s fiksno obrestno mero

v %	Gospodinjstvom				Posojila			
	Stanovanjska		Potrošniška		do 1 mio EUR		Podjetjem	
	EMU	SLO	EMU	SLO	EMU	SLO	EMU	SLO
dec.17	1,9	2,9	5,4	6,1	2,0	3,4	1,5	1,8
dec.18	1,9	2,9	5,5	6,2	2,0	3,3	1,6	1,5
dec.19	1,4	2,7	5,3	6,2	1,7	3,5	1,4	1,1
dec.20	1,3	2,2	5,1	6,0	1,7	3,3	1,3	1,7
dec.21	1,3	1,7	5,1	6,0	1,6	2,2	1,2	1,2
dec.22	2,8	3,6	6,5	6,7	3,8	4,7	3,3	3,5
jan.23	3,0	3,8	7,0	6,8	4,0	5,9	3,4	-
feb.23	3,1	4,0	7,1	6,8	4,3	5,7	3,6	4,0
mar.23	3,3	4,0	7,2	6,7	4,4	5,6	3,9	4,6
apr.23	3,3	4,0	7,4	6,7	4,5	5,7	3,7	4,4

Vira: Banka Slovenije, ECB

Kakovost kreditnega portfelja bank

Tabela 7: Nedonosne izpostavljenosti po skupinah komitentov

	Izpostavljenosti				Nedonosne izpostavljenosti (NPE)					
	v mio EUR		v %		v mio EUR				v %	
	apr.23	apr.23	dec.21	dec.22	mar.23	apr.23	dec.21	dec.22	mar.23	apr.23
Nefinančne družbe	17.112	30,7	347	310	275	272	2,3	1,8	1,6	1,6
velike	8.382	15,0	71	47	43	42	0,9	0,6	0,5	0,5
mikro, srednje, majhne	8.591	15,4	276	263	232	230	3,7	3,1	2,7	2,7
Druge finančne organizacije	1.236	2,2	4	3	2	2	0,2	0,1	0,2	0,2
Gospodinjstva	13.668	24,5	261	236	228	229	2,1	1,7	1,7	1,7
obrtniki	755	1,4	27	25	24	24	3,9	3,4	3,2	3,2
prebivalstvo	12.912	23,1	233	211	204	205	2,0	1,6	1,6	1,6
potrošniška posojila	2.626	4,7	94	90	87	88	3,7	3,5	3,3	3,3
stanovanjska posojila	8.042	14,4	114	95	91	91	1,6	1,2	1,1	1,1
druga posojila	2.244	4,0	24	25	25	25	1,2	1,1	1,1	1,1
Tujci	9.619	17,2	30	79	85	82	0,3	0,8	0,9	0,9
Država	3.749	6,7	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	55.785	100,0	641	628	590	586	1,2	1,1	1,1	1,0

Vir: Banka Slovenije

Tabela 8: Nedonosne izpostavljenosti do nefinančnih družb po dejavnostih

	Izpostavljenosti		Nedonosne izpostavljenosti (NPE)				Delež NPE			
	v mio EUR		v mio EUR				v %			
	apr.23	apr.23	dec.21	dec.22	mar.23	apr.23	dec.21	dec.22	mar.23	apr.23
Kmetijstvo, gozdarstvo, rib., rud.	149	0,9	2	2	2	2	1,5	1,4	1,3	1,2
Predelovalne dejavnosti	4.871	28,5	61	55	50	50	1,5	1,2	1,1	1,0
Elektrika, plin in voda, saniranje ok.	1.918	11,2	8	3	3	3	0,5	0,2	0,2	0,2
Gradbeništvo	1.758	10,3	41	34	31	31	2,8	2,0	1,8	1,7
Trgovina	3.075	18,0	75	60	52	52	2,8	2,0	1,7	1,7
Promet in skladiščenje	1.585	9,3	19	17	17	17	1,3	1,1	1,1	1,1
Gostinstvo	535	3,1	78	80	73	72	13,4	15,0	13,7	13,4
Informacije in komunikacije	551	3,2	4	3	3	3	0,7	0,5	0,5	0,6
Finančno posredništvo	270	1,6	0	0	0	0	0,1	0,0	0,0	0,0
Poslovanje z nepremičninami	787	4,6	6	5	5	5	0,9	0,7	0,6	0,6
Strokovne in druge poslovne dej.	1.379	8,1	43	46	35	35	3,0	3,4	2,6	2,5
Izobraževanje, zdravstvo, javna upr.	138	0,8	4	2	2	2	2,8	1,2	1,2	1,2
Rekreacija, kultura in dr. dej.	95	0,6	6	2	2	2	5,2	1,9	1,7	1,7
Skupaj	17.112	100,0	347	310	275	272	2,3	1,8	1,6	1,6

Vir: Banka Slovenije

Tabela 9: Izpostavljenosti po skupinah kreditnega tveganja po skupinah komitentov

	Deleži v %									Izpostavljenost v skupini 2		
	S1			S2			S3			v mio EUR		
	dec.21	dec.22	apr.23	dec.21	dec.22	apr.23	dec.21	dec.22	apr.23	dec.21	dec.22	apr.23
Nefinančne družbe	87,5	89,7	90,5	10,2	8,5	7,9	2,3	1,8	1,6	1.549	1.449	1.356
velike	91,9	94,2	95,1	7,2	5,2	4,4	0,9	0,6	0,5	527	427	355
mikro, srednje, majhne	83,4	85,5	86,4	13,1	11,6	11,1	3,5	2,9	2,5	1.022	1.021	1.000
Druge finančne organizacije	99,5	98,1	97,4	0,2	1,8	2,4	0,2	0,1	0,2	3	32	30
Gospodinjstva	88,4	89,9	90,4	9,5	8,4	7,9	2,1	1,7	1,7	1.199	1.139	1.079
obrniki	82,3	82,8	83,6	13,8	13,9	13,3	3,9	3,3	3,2	98	105	100
prebivalstvo	88,8	90,3	90,8	9,3	8,1	7,6	2,0	1,6	1,6	1.101	1.034	979
potrošniška posojila	85,1	85,6	86,6	11,2	10,9	10,1	3,7	3,5	3,3	283	279	265
stanov anjska posojila	89,5	91,7	92,3	8,9	7,1	6,6	1,6	1,2	1,1	644	571	531
druga posojila	90,5	90,5	90,7	8,3	8,3	8,1	1,2	1,2	1,2	174	184	182
Tujci	96,8	97,4	97,7	2,9	1,8	1,5	0,3	0,8	0,8	251	169	147
Država	99,1	98,7	98,6	0,9	1,3	1,4	0,0	0,0	0,0	39	46	51
Skupaj	93,0	93,8	94,2	5,8	5,1	4,8	1,2	1,1	1,0	3.060	2.847	2.667

Vir: Banka Slovenije

Tabela 10: Izpostavljenosti po skupinah kreditnega tveganja po dejavnosti nefinančnih družb

	Deleži v %									Izpostavljenost v skupini 2		
	S1			S2			S3			v mio EUR		
	dec.21	dec.22	apr.23	dec.21	dec.22	apr.23	dec.21	dec.22	apr.23	dec.21	dec.22	apr.23
Kmetijstvo, gozd., rib., rud.	91,6	91,2	90,1	6,9	7,4	8,7	1,5	1,4	1,2	9	11	13
Predelovalne dejavnosti	86,8	86,0	87,4	11,7	12,8	11,6	1,5	1,2	1,0	477	608	565
Elekt., plin in voda, sanir.okol.	96,9	95,8	97,0	2,6	4,0	2,8	0,5	0,2	0,2	40	75	54
Gradbeništvo	90,8	91,5	92,4	6,5	6,5	5,9	2,7	1,9	1,7	95	113	103
Trgovina	89,1	92,2	92,1	8,0	5,8	6,2	2,8	2,0	1,7	212	180	190
Promet in skladiščenje	92,3	94,7	94,7	6,5	4,2	4,2	1,3	1,1	1,1	100	68	67
Gostinstvo	32,6	55,7	60,9	54,5	29,7	26,1	12,9	14,5	12,9	314	157	139
Informacije in komunikacije	96,8	94,3	95,4	2,5	5,1	4,1	0,7	0,5	0,6	16	32	22
Finančno posredništvo	95,4	96,0	96,0	4,5	4,0	4,0	0,1	0,0	0,0	6	11	11
Poslovanje z nepremičninami	86,6	94,0	93,2	12,5	5,3	6,2	0,9	0,7	0,6	84	41	48
Strokovne in druge posl. dej.	88,5	88,2	89,7	8,5	8,4	7,8	3,0	3,4	2,5	121	114	107
Izobraževanje, zdr., jav. upr.	88,5	85,6	86,6	8,7	13,2	12,2	2,8	1,2	1,2	13	19	17
Rekreacija, kult. in dr. dejavn.	38,8	77,8	78,6	56,0	20,3	19,7	5,2	1,9	1,8	61	20	19
Skupaj	87,5	89,7	90,5	10,2	8,5	7,9	2,3	1,8	1,6	1.549	1.449	1.356

Vir: Banka Slovenije

Tabela 11: Pokritost NPE in skupin kreditnega tveganja z oslabitvami in rezervacijami, po skupinah komitentov

	Skupine kreditnega tveganja									NPE		
	S1			S2			S3			dec.21	dec.22	apr.23
	dec.21	dec.22	apr.23	dec.21	dec.22	apr.23	dec.21	dec.22	apr.23			
Nefinančne družbe	0,4	0,4	0,4	4,4	4,0	3,8	57,2	59,1	61,6	57,4	59,1	61,6
DFO	0,4	0,2	0,2	1,6	0,6	0,4	92,8	87,6	99,2	92,8	87,6	99,2
Gospodinjstva	0,2	0,3	0,3	4,3	4,6	5,1	53,9	59,1	61,2	53,9	58,9	61,3
obrniki	0,9	0,7	0,7	5,1	4,9	4,8	52,6	56,0	58,6	52,8	54,5	58,6
prebivalstvo	0,2	0,2	0,3	4,2	4,5	5,1	54,0	59,5	61,5	54,0	59,4	61,6
potrošniška posojila	0,4	0,5	0,5	6,0	6,6	7,3	64,3	67,4	69,0	64,3	67,4	69,0
stanovanjska posojila	0,2	0,2	0,2	3,9	3,9	4,3	43,5	51,5	53,8	43,5	51,5	53,9
druga posojila	0,2	0,3	0,3	2,7	3,2	4,1	62,8	59,7	62,3	63,6	61,0	63,4
Tujci	0,2	0,3	0,3	4,3	5,5	4,7	77,2	35,8	33,0	77,2	34,3	31,6
Država	0,1	0,1	0,1	2,8	1,1	0,8	92,8	54,3	47,1	92,8	10,7	47,1
Skupaj	0,2	0,2	0,2	4,3	4,2	4,3	57,0	56,4	57,7	57,1	56,0	57,4

Vir: Banka Slovenije

Kazalo slik

Slika 1: BDP in inflacija za Slovenijo	8
Slika 2: Gibanje vlog nebančnega sektorja	9
Slika 3: Kreditiranje nebančnega sektorja	11
Slika 4: Kreditna rast po dejavnostih	12
Slika 5: Kreditiranje NFD	13
Slika 6: Kreditiranje gospodinjstev	14
Slika 7: Deleži NPE	16
Slika 8: Delež skupine 2 kreditnega tveganja	17
Slika 9: Pokritost z oslabitvami in rezervacijami	18
Slika 10: Neto obrestna marža in prispevki cenovnih oziroma količinskih dejavnikov k spremembi neto obresti	19
Slika 11: Neto opravninska marža in operativni stroški	20
Slika 12: Kapitalski količniki in presežki nad kapitalskimi zahtevami	21
Slika 13: Spremembe v nastanku in porabi dobička ter izbrani kazalniki poslovanja bank	22
Slika 14: Indikatorji likvidnosti	23
Slika 15: Gibanje borznih indeksov in zahtevane donosnosti državnih obveznic	24
Slika 16: Sredstva in neto tok v domače vzajemne sklade	25
Slika 17: Novoodobreni lizinski posli, stanje in zamude lizinskih poslov	26
Slika 18: Kreditni standardi podjetij in gospodinjstev po anketi o bančnih posojilih (BLS)	27
Slika 19: Povpraševanje podjetij in gospodinjstev po posojilih po anketi o bančnih posojilih (BLS)	28
Slika 20: Naložbe in posojila	30
Slika 21: Nedonosne izpostavljenosti bank	30
Slika 22: Vloge in kazalniki donosnosti	31
Slika 23: Kazalniki likvidnosti in solventnosti	31
Slika 24: Stanja stanovanjskih in potrošniških posojil	32
Slika 25: Kreditiranje gospodinjstev	32
Slika 26: Povprečne obrestne mere za nove vloge	35

Kazalo tabel

Tabela 1: Prikaz tveganj in odpornosti Banke Slovenije za slovenski finančni sistem	29
Tabela 2: Bilanca stanja bank in hranilnic po stanju 30. 4. 2023	33
Tabela 3: zkaz poslovnega izida 2009, 2021, 2022 in 2023	34
Tabela 4: Nekateri kazalniki poslovanja	34
Tabela 5: Primerjava slovenskih obrestnih mer z obrestnimi merami v evrskem območju za nove posle, sklenjene z variabilno obrestno mero, v odstotkih	35
Tabela 6: Primerjava slovenskih obrestnih mer z obrestnimi merami v evrskem območju za nove posle, sklenjene s fiksno obrestno mero	36
Tabela 7: Nedonosne izpostavljenosti po skupinah komitentov	37
Tabela 8: Nedonosne izpostavljenosti do nefinančnih družb po dejavnostih	37
Tabela 9: Izpostavljenosti po skupinah kreditnega tveganja po skupinah komitentov	38
Tabela 10: Izpostavljenosti po skupinah kreditnega tveganja po dejavnosti nefinančnih družb	38
Tabela 11: Pokritost NPE in skupin kreditnega tveganja z oslabitvami in rezervacijami, po skupinah komitentov	39